პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ— ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

1978 • შაბათი 12 იანვარი • № 10 (17054) • ფასი 2 კაპ. 1978

საკავშირო ცნობა

საბჭოთა მეცნიერების და ტექნიკის ახალი-ახალი თვალსაჩინო გამარჯვება

ბიბლიოთეკა

დედამიწისირგვლივ ორბიტაზეა „სალუტ-6“ — „სოიუზ-26“ — „სოიუზ-27“ პილოტირებული ორბიტული სამეცნიერო-კვლევითი კომპლექსი

1978 წლის 11 იანვარს 17 საათსა და 06 წუთზე მოსკოვის დროით განხორციელდა „სოიუზ-27“ პილოტირებული ხომალდისა და „სალუტ-6“ — „სოიუზ-26“ პილოტირებული ორბიტული კომპლექსის შეპირაპირება.

კოსმონავტიკის ისტორიაში დედამიწისირგვლივ ორბიტაზე პირველად შეიქმნა პილოტირებული სამეცნიერო-კვლევითი კომპლექსი ორბიტული სადგურისა და ორი კოსმოსური ხომალდის შემადგენლობით. კომპლექსზე მუშაობს ოთხი საბჭოთა კოსმონავტი — ი. ვ. რომანენკო, გ. მ. გრეჩკო, ვ. ა. ჯანიბეკოვი და ო. გ. მაკაროვი.

რთული ორბიტული პილოტირებული კომპლექსის შექმნას წინ უძღოდა ბევრი სამეცნიერო-კვლევითი, საკონსტრუქტორო და საწარმოო კოლექტივების დიდი და დაძაბული მუშაობა.

„სოიუზ-27“ ხომალდის შეპირაპირება მოხდა მეორე შესაპირაპირებელ კვანძთან, რომელიც განლაგებულია სადგურის გადასასვლელ ნაკვეთურზე. შესაპირაპირებელი კვანძის ჰერმეტულობის შემოწმების შემდეგ კოსმონავტები ვ. ა. ჯანიბეკოვი და ო. გ. მაკაროვი გადავიდნენ „სალუტ-6“ სადგურში.

ხუთი დღის მანძილზე ორბიტული კომპლექსის ეკიპაჟმა უნდა შეასრულოს მთელი რიგი ერთობლივი მეცნიერულ-ტექნიკური გამოკვლევები და ექსპერიმენტები. დაგეგმილი სამუშაოების დამთავრების შემდეგ კოსმონავტები ჯანიბეკოვი და მაკაროვი დედამიწაზე დაბრუნდებიან „სოიუზ-26“ ხომალდით, რომელმაც კოსმონავტები რომანენკო და გრეჩკო სადგურში მიიყვანა 1977 წლის 11 დეკემბერს.

„სალუტ-6“ — „სოიუზ-26“ — „სოიუზ-27“ კოსმოსური კომპლექსის ეკიპაჟი შეუდგა ფრენის პროგრამის შესრულებას. ეკიპაჟის ყველა წევრი თავს კარგად გრძნობს. კომპლექსის საბორტო სისტემები ნორმალურად მუშაობს.

პილოტირებული ორბიტული სამეცნიერო-კვლევითი კომპლექსის შექმნა, რომელშიც შედის „სალუტ-6“ სადგური და „სოიუზ-26“ და „სოიუზ-27“ კოსმოსური ხომალდები, საბჭოთა მეცნიერებისა და ტექნიკის უდიდესი მიღწევაა, რომელიც სახავს მეცნიერებისა და სახალხო მეურნეობის ინტერესებისათვის კოსმოსური სივრცის შემდგომი ათვისების ახალ ფართო პერსპექტივებს. გადაიდგა მორიგი მნიშვნელოვანი ნაბიჯი საბჭოთა კოსმონავტიკის განვითარების მაგისტრალურ გზაზე.

ავიტატორის მოწოდება

„ПРАВДА“ 11 იანვრის მოწინავე

„დღეური აღზრდის, მასებში პოლიტიკური მუშაობის ერთ-ერთი ნაცადი საშუალებაა აგიტატორის მგზნებარე და გულითადი, დამარწმუნებელი და დამრზმელი სიტყვა. შორეულ ოქტომბრამდე ნაწილ წლებში იგი მშრომელებს მოუწოდებდა უკეთესი ცხოვრებისათვის საბრძოლველად. ამ სიტყვით გადადიოდნენ ბერიკაზე ბრძოლის ველზე საბჭოთა ხელისუფლებისათვის, აგებდნენ პირველი ხუთწლედების შენებლობებს. იგი ახლაც ჯრეს ადამიანებს საამქროებში და საველე ბანაკებში, მეგობრად და მრჩეველად შემოდის ჩვენს ბინებში.

ორენბურგის ოლქის „ორსკბინშენის“ ტრესტის მემონტაჟეთა ბრიგადირი ალექსი რეუტოვი წერს: „ჩვენ, აგიტატორები, ვართ პარტიის წარმომადგენლები კოლექტივში, „მასების შუაგულში“, როგორც ოდესღაც ხომლმე ვლადიმერ ილიას ძე ლენინი. მაშასადამე, პირველი კითხვა, რაიმე ეშვი, ზოგჯერ კი ჭორიც — პირველად ჩვენთან, კომუნისტ აგიტატორებთან, მასებთან პარტიის კავშირის პირველ ინსტანციაში მოაქვთ. შენც მოვალე ხარ დაუცხრომლად, მოთმინებით განუმარტო პარტიის პოლიტიკა, იყო მზად უპასუხო ყოველ კითხვაზე — დაიცვა სამართლიანობა, თუკი ეს საჭირო გახდა. კომუნისტის ამხანაგური სიტყვა, თუნდაც არც ისე ენაწყლიანი იყოს, მუდამ გამოძახილს პოვებს ვინმეს გულში...“

ამ სტრიქონებში კარგად არის შენიშნული ძირითადი ფაქტორები, რომლებიც აგიტატორის ფიგურას აყენებს იდეურ-პოლიტიკურ-ეკონომიკური მუშაობის წინა ხაზზე. ეგი მუდამ თანამოსაქმე ამხანაგებს შორის, დაკავშირებულია მათთან საერთო ინტერესებითა და პრობლემებით, შეუძლია დღეიადაგ იდეური და ზნეობრივი გავლენა მოახდინოს მასებზე, მჭიდროდ დაუკავშირდეს ზოგადპოლიტიკური საკითხების ახსნა-განმარტება საამქროს, ეზოს, რგოლის, ბრიგადის ყოველდღიურ საქმეებს. ყველაზე უკეთ ადამიანთა ხასიათები, მოთხოვნილებანი ვინ უნდა იცოდეს თუ არა აგიტატორმა, რომელიც ყველასთან ერთად იზიარებს სიხარულსა და სიზარულს! აი რატომ არის, რომ თითოეული პარტიული ორგანიზაციისათვის აგიტატორი წარმოადგენს ინფორმაციის ერთ-ერთ ყველაზე ქმედით წყაროს, რომელიც, ლენინის სიტყვებით რომ ვთქვათ, შესაძლებლობას იძლევა „შეუცდომლად განისაზღვროს ყოველ საკითხზე, ყოველ მომენტში მასების განწყობილება, მისი ნამდვილი მოთხოვნილებანი, მისწრაფებანი, აზრები...“

სწორედ ამ ფაქტორებმა განაპირობა ის როლი, რომელიც აგიტკოლექტივებმა ზეპირი პოლიტიკური აგიტაციის აქტივისტთა სხვა რაზმებთან ერთად შეასრულეს სსრ კავშირის ახალი კონსტიტუციის საყოველთაო-სახალხო განხილვაში, დიდი ოქტომბრის მე-60 წლისთავის ღირსეული შეხვედრისათვის, საიუბილეო წლის გეგმებისა და ვალდებულებების წარმატებით შესრულებისათვის შეჯიბრების გაჩაღებაში. ახლა, როცა ქვეყანამ დაიწყო ხუთწლედის მესამე წელი, პარტიულმა აქტივმა უნდა გასწიოს უდიდესი მნიშვნელობისა და მასშტაბის მუშაობა, რომელიც მიზნად ისახავს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დეკემბრის პლენუმის გადაწყვეტილებების, პლენუმზე ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის მიერ წარმოთქმულ სიტყვაში ჩამოყალიბებული დებულებებისა და დასკვნების რეალიზაციას.

როგორც ცნობილია, ცენტრალურმა კომიტეტმა პარტიულ, საბჭოთა, სამეურნეო, პროფკავშირულ და კომკავშირულ ორგანიზაციებს მოსთხოვა უზრუნველყონ, რომ თითოეულმა კოლექტივმა, რაიკომმა, ქალაქმა, ოლქმა, მხარემ და რესპუბლიკამ არა მარტო მთლიანად, არამედ გადაჭარბებითაც შეასრულოს 1978 წლის დავალებანი. ამისათვის კი საჭიროა მთელი ყურადღება დაეთმოს შიდასამეურნეო რეზერვების მაქსიმალურ გამოყენებას, ეწარმოებინა გამოცდილების ყველგან დანერგვას. წარმოების ეფექტიანობისა და მუშაობის ხარისხის ამაღლებისათვის, სოციალისტური ვალდებულებებისა და შემხვედრი გეგმების განხორციელებისათვის, ყველა უბანზე ორგანიზებულობისა და დისციპლინის განმტკიცებისათვის მუდმივი ზრუნვა უნდა იყოს აგიტატორებისა და პოლიტინფორმატორების, ყველა კომუნისტისა და კომკავშირელის საქმიანობის ღერძი.

აგიტატორი პარტიის პოლიტიკური მებრძოლია. ამკვიდრებს რა შრომისადმი კომუნისტურ დამოკიდებულებას, ჩვენი ცხოვრების წესის იდეურ პრინციპებსა და ზნეობრივ ნორმებს, იგი გვერდს ვერ აუვლის იმათ, ვინც ივიწყებს საბჭოთა ადამიანის ღირსებას, აცდენს სამუშაოს, არ ასრულებს სიტყვას, უშვებს წუნს. აგიტატორის ვალია კოლექტივში შექმნას ლოთობისა და ხულიგნობის, ხალხის დოვლათის დატაცების, წამგლეჯობისა და გამომძალველობის ყოველგვარი გამოვლინებისადმი შეურიგებლობის ვითარება, საკადრისი პასუხი გასცეს არაჯანსაღ ხმებს, მტრული პროპაგანდის ცილისმწამებლურ მონაჭორებს.

ამ მუშაობის წარმატებას ბევრად განსაზღვრავს აგიტატორის იდეური სიმწიფე, მისი პირადი ავტორიტეტი, პრინციპულობა და გულითადობა, ბუნებრიობა და ძალდაუტანებლობა, მომთხოვნელობა და სულიერი ტაქტი. თანამშრომელ ამხანაგებზე, განსაკუთრებით მუშა ახალგაზრდობაზე კეთილნაყოფიერ გავლენას ახდენს წარმოების ნოვატორების, შეჯიბრების მოწინავეების — ისეთი მუშაკების მაგალითი, როგორიც არიან მოსკოვის ელექტროფაკუმის ხელსაწყოების ქარხნის ზეინკალი იური დიაკოვი, რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის მეფოლადე ვლადიმერ მეტრეველი, დნეპროპეტროვსკის საბჭოთა მეურნეობის „დნიპროს“ ბრიგადირი მართა პოლოვინკა და ათასობით სხვა. ნამდვილად სწორედ იქცევიან პარტიული ორგანიზაციები, როცა აგიტატორის, ახალგაზრდობის დამრიგებლის ფუნქციას ავალებენ მართლაც რომ საუკეთესო მუშებსა და კოლმეურნეებს — ბრიგადირებსა და ოსტატებს.

„სკკპ XXV ყრილობის გადაწყვეტილებათა შესრულებაში ზეპირი პოლიტიკური აგიტაციის როლის ამაღლების შესახებ“ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილების რეალიზაციის მსვლელობაში ადგილებზე ბევრი რამ გაკეთდა აგიტატორთა თვისებრივი შემადგენლობის გაუმჯობესებისათვის, მათი სპეციალიზაციის ამაღლებისათვის, მოსახლეობის სხვადასხვა კატეგორიის თავისებურებათა, შრომითი კოლექტივების სპეციფიკის გათვალისწინებით. ყოველნაირი მხარდაჭერის ღირსია იმათდმი გამოცდილ აგიტატორთა დახმარების პრაქტიკა, ვინც მხოლოდ ახლა იწყებს ამ დიდმნიშვნელოვან პარტიულ მუშაობას, აგრეთვე მხარდაჭერის ღირსია მეთოდიკური ოსტატობის საკითხების რეგულარული განხილვა. ამასთან ზოგიერთ პარტორგანიზაციაში ჯერ კიდევ აღმოფხვრილი არ არის დამოკიდებულება აგიტატორებისადმი, როგორც თავისებური „გადმონაშთისადმი“, რომელიც უუცილებელი აღარ არისო მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების ესოდენ ფართო სისტემის პირობებში. ზოგან აგიტკოლექტივების მუშაობა გამოცოცხლდება ხოლმე მხოლოდ ფართო საერთო-სახალხო კამპანიების პერიოდში. იქნებ ამის გამო ხდება აგიტატორთა შერჩევისადმი ფორმალური მიდგომის, როგორც ეს ნათქვამია „პრავდაში“ გამოგზავნილ ერთ-ერთ წერილში, „ანგარიშისა და ანგარიშგებისათვის“ აგიტატორთა შერჩევის შემთხვევები? იქნებ აქედან გამომდინარეობს ზერელე დამოკიდებულება მათი შერჩევისადმი, სწავლებისადმი?

საავიტაციო მუშაობის ეფექტიანობის საკითხები უნდა იყოს თითოეული პარტიული კომიტეტის მუდმივი ყურადღების საგანი. გამოცდილება მოწმობს, რომ აგიტკოლექტივების აქტივობა მნიშვნელოვნად იზრდება, როცა მათ მეთაურობენ პარტორგანიზაციათა მდივნები ან ბიუროს წევრები, მათ ინფორმირებაში მონაწილეობენ საწარმოთა და დაწესებულებათა ხელმძღვანელები. აგიტაციის პრაქტიკას მეტი ყურადღება უნდა დაუთმონ პერიოდულმა პრესამ, ტელევიზიამ და რადიომ.

პარტია საბჭოთა ადამიანებს მოუწოდებს ხუთწლედის მესამე წელი გადააქციონ დამკვრელური შრომის წლად. ამ ამოცანის გადაწყვეტაში მნიშვნელოვანი წვლილი შეუძლიათ შეიტანონ და კიდევაც უნდა შეიტანონ ჩვენმა აგიტატორებმა — იდეოლოგიური ფრონტის მებრძოლთა ყველაზე მრავალრიცხოვანმა რაზმმა.

პროგრამის მიხედვით

ფრენის მართვის ცენტრი, 11 იანვარი. (საკდესი). გრძელდება „სოიუზ-27“ კოსმოსური ხომალდისა და „სალუტ-6“ სადგურის ორბიტული ფრენა. გუშინ საღამოს მოწყობილი მოძრაობის ტრაექტორიების კორექციის შემდეგ „სოიუზ-27“ ხომალდის ორბიტის პარამეტრებია:

— მაქსიმალური მანძილი დედამიწის ზედაპირიდან — 302 კილომეტრი;

— მინიმალური მანძილი დედამიწის ზედაპირიდან — 257 კილომეტრი;

— გარშემოვლის პერიოდი — 89,9 წუთი;

— ორბიტის დახრილობა — 51,6 გრადუსი.

კოსმონავტები ვლადიმერ ჯანიბეკოვი და ოლეგ მაკაროვი „სოიუზ-27“ ხომალდში ასრულებენ სამუშაოებს დასახული პროგრამის შესაბამისად.

ავპამოქმედოთ ყველა რეზერვი!

1978 წლის სოციალისტური ვალდებულებები:

ჰიათურის მანგანუმის სამთამადნო კომბინატისა

ჰიათურელმა მაღაროელებმა დიდი გადაჭარბებით შეასრულეს 1977 წლის საგეგმო დავალებანი და იკისრეს შემდეგი გადიდებული ვალდებულებანი ხუთწლედის მესამე წლისათვის:

წლიურ გეგმას შეასრულებენ 22 დეკემბრისათვის, გეგმის გადაჭარბებით გამოუშვებენ 39 ათას ტონა სახაქონლო მანგანუმის მადანს, დამატებითი მოლიანი პროდუქციის მოცულობა შეადგენს 1.500 ათას მანეთს;

პროდუქციის ხორტულობას ამაღლებენ 0,1 პროცენტით, ხოლო შრომის ნაყოფიერებას — 1 პროცენტით გეგმასთან შედარებით;

მახალებისა და ელექტროენერგიის დაზოგვის, პროდუქციის თვითღირებულების შემცირების, წარმოების ეფექტიანობის ამაღლების გზით მიიღებენ 180 ათას მანეთ ზეგეგმით მოგებას;

წარმოებაში დანერგავენ 150 რაციონალიზატორულ წინადადებას, რომელთა ბირთვითი ეკონომიური ეფექტი მილიონი მანეთი იქნება;

მოამზადებენ 630 ახალ მუშას, კვალიფიკაციას აუმაღლებენ 550 მუშაკს.

ვალდებულებანი ითვალისწინებენ აგრეთვე ერთობლივ მუშაობას მეცნიერებთან, ახალ სამძღვრთა ვადამდე ამოქმედებას, მშრომელთა საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესებას.

თბილისის საუნე მასალათა კომბინატისა

სახაბკონლო პროდუქციის გამოშვებისა და რეალიზაციის წლიურ გეგმას შეასრულებს 19 დეკემბრისათვის, გეგმის გადაჭარბებით გამოუშვებს და გაანაღდებს 250 ათასი მანეთის პროდუქციას. პროგრესული ტექნოლოგიისა და მოწინავე გამოცდილების გამოყენებით შრომის ნაყოფიერების გადიდებას უზრუნველყოფს 0,2 პროცენტით გეგმასთან შედარებით;

დაზოგავს 40 ტონა პირობით ხათბობს;

მოაწყობს კერამიკული საფასადე ფილების გამოშვებას შენობათა და ნაგებობათა ინტერიერებისა და ვიტრაჟების გაფორმებისათვის, გამოუშვებს სპალტას — მინისებრ მასალას, მოაწყობს ნახევრად ძვირფასი ბუნებრივი ქვების დამუშავების ექსპერიმენტულ წარმოებას;

ხარისხის სახელმწიფო ნიშანზე წარადგენს ორი სახეობის პროდუქციას.

გალის რაიონის კოხორის მეციტრუსეობის საბჭოთა მეურნეობისა

შარშან მეურნეობის კოლექტივმა სახელმწიფოს ჩაბარა 3.460 ტონა ხილი, შეასრულა ხუთწლედის ორი წლის გეგმა. საშუალო-ჰექტარობრივმა მოსავლიანობამ 13,5 ტონას მიაღწია, რაც გეგმაზე 1,1 ტონით მეტია. სულ უკანასკნელი ორი წლის განმავლობაში სახელმწიფოს ჩაბარდა 389 ათასი მანეთის ზეგეგმითი პროდუქცია. რენტაბელობის დონე გაიზარდა 94 პროცენტამდე.

მიმდინარე წლისათვის კოლექტივმა იკისრა შემდეგი ვალდებულებანი:

სახელმწიფოს ჩაბაროს 3.580 ტონა ციტრუსოვანთა ნაყოფი და 500 ტონა ჩაის ფოთოლი შარშანდელი 480 ტონის ნაცვლად;

შრომის ნაყოფიერება გაზარდოს 11 პროცენტით, პროდუქციის თვითღირებულება შეამციროს 5 პროცენტით;

მოგება გაადიდოს 10 პროცენტით შარშანდელთან შედარებით.

ბოლნისის რაიონის არახლოს საბჭოთა მეურნეობის მეკარტოფილეობა-მერძევეობის № 7 კომპლექსური მექანიზებული ბრიგადისა

ბრიგადამ, რომელიც იყენებს შრომის პროგრესულ მეთოდებს, შეისწავლა და წარმოებაში დანერგა კარტოფილის წარმოების მოწინავე გამოცდილება, გაბიროვნებულ 75 ჰექტარ ხათეს ფართობზე 1977 წელს მოიყვანა და სახელმწიფოს მიჰყიდა 12.046 ცენტნერი კარტოფილი, მთლიანი მოსავლის ხაგეგმო დავალება შეასრულა 3.346 ცენტნერის გადაჭარბებით. საშუალო-ჰექტარობრივმა მოსავლიანობამ 160 ცენტნერს გადაჭარბა გეგმით გათვალისწინებული 116 ცენტნერის ნაცვლად.

ბრიგადის კოლექტივმა გამოავლინა 1978 წელს საადრეო კარტოფილის წარმოების გადიდების დამატებითი შესაძლებლობანი. ტექნიკის, შრომატევადი პროცესების მექანიზაციის, ყველა აგროტექნიკური წესების დაცვის საფუძველზე ბრიგადამ ვალდებულება იკისრა იგივე ფართობზე — 75 ჰექტარზე აწარმოოს და სახელმწიფოს მიჰყიდოს 12.750 ცენტნერი კარტოფილი გეგმით გათვალისწინებული 8.700 ცენტნერის ნაცვლად, ჰექტარობრივი მოსავლიანობა გაზარდოს 170 ცენტნერამდე გეგმით გათვალისწინებული 116 ცენტნერის ნაცვლად. კარტოფილის წარმოებისა და სახელმწიფოსათვის ჩაბარების გეგმა შეასრულოს 146,6 პროცენტით.

ბრიგადაზე გაპიროვნებული სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკა შეკეთებულია. მისი ფართო გამოყენების საფუძველზე ბრიგადა გაზრდის შრომის ნაყოფიერებას ცენტნერი კარტოფილის თვითღირებულებას შეამცირებს 12 მანეთამდე გასული წლის 13 მანეთისა და 35 კაპიკის ნაცვლად.

თბილისის ჩაის საწოლნი ფაბრიკისა

პროდუქციის წარმოებისა და რეალიზაციის წლიურ გეგმებს შეასრულებს 28 დეკემბრისათვის;

გეგმის გათვალისწინებით გამოუშვებს და გაანაღდებს მილიონ 100 ათასი მანეთის პროდუქციას;

წლის მანძილზე წარმოებული პროდუქციის თვითღირებულებას შეამცირებს 50 ათასი მანეთით;

შრომის ნაყოფიერებას გაადიდებს 0,3 პროცენტით;

მიიღებს 70 ათასი მანეთის ზეგეგმით მოგებას;

რაციონალიზატორულ წინადადებათა დანერგვის გზით მიიღებს 10 ათას მანეთ პირობით წლიურ ეკონომიას;

დაზოგავს ათას კილოვატსაათ ელექტროენერგიას;

ხარისხის სახელმწიფონიშნიანი პროდუქციის გამოშვებას პროდუქციის წარმოებას საერთო მოცულობაში 16,6 პროცენტამდე გაადიდებს. (საქინფორმი).

ჯილდოების გადაცემა

11 იანვარს სკკპ ცენტრალურ კომიტეტში გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის ელჩმა სსრ კავშირში გ. ოტმა გერმანიის ერთიანი სოციალისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარის ე. ჰონეკერის დავალებით კარლ მარქსის ორდენი გადასცა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრს, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მდივანს მ. ა. სუსლოვს.

მ. ა. სუსლოვს გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის ეს უმაღლესი ჯილდო მიენიჭა სსრ კავშირში სოციალისტური და კომუნისტური მშენებლობის საქმეში თვალსაჩინო დამსახურებისათვის, საერთაშორისო კომუნისტურ მოძრაობაში დამსახურებისა და საბჭოთა კავშირის, კომუნისტური პარტიისა და გერმანიის ერთიანი სოციალისტური პარტიის ძმური ურთიერთობის განვითარებისა და განმტკიცების საქმეში შეტანილი წვლილისათვის, აგრეთვე დაბადების 75-ე წლისთავის გამო.

მ. ა. სუსლოვს გულითადი მადლობა გადაუხადა გერმანიის ერთიანი სოციალისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს ს

ᲡᲐᲔᲠᲗᲝ ᲒᲐᲜᲡᲯᲘᲗᲐ ᲓᲐ ᲛᲝᲥᲛᲔᲓᲔᲑᲘᲗ

**ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲝᲛᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲗᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲙᲚᲔᲜᲣᲛᲘᲡ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲘᲡ ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲔᲑᲡ, ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲛᲨᲠᲝᲛᲔᲚᲡ ᲓᲐᲣᲡᲐᲯᲐ ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲙᲝᲜᲙᲠᲔᲢᲣᲚᲘ ᲡᲐᲑᲠᲐᲭᲝᲚᲝ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲗᲘᲡ 1977 ᲬᲚᲘᲡ ᲓᲔᲙᲔᲛᲑᲠᲘᲡ ᲙᲚᲔᲜᲣᲛᲘᲓᲐᲜ. ᲐᲛ ᲙᲚᲔᲜᲣᲛᲖᲔ ᲐᲛᲮᲐᲜᲐᲒ Ლ. Ი. ᲑᲠᲔᲟᲜᲔᲕᲘᲡ ᲛᲘᲔᲠ ᲬᲐᲠᲛᲝᲗᲥᲛᲣᲚᲘ ᲜᲘᲨᲜᲘᲗ ᲒᲐᲛᲝᲛᲯᲓᲘᲜᲐᲠᲔᲛᲝᲒᲔᲡ. ᲔᲡ, ᲘᲡᲔᲕᲔ ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲡᲮᲕᲐ ᲠᲐᲠᲘᲝᲜᲣᲚ ᲓᲐ ᲡᲐᲥᲐᲚᲐᲥᲝ ᲙᲐᲠᲢᲘᲣᲚ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲔᲑᲡ, ᲛᲐᲠᲜᲔᲣᲚᲘᲡ ᲠᲐᲠᲘᲝᲜᲣᲚ ᲡᲐᲠᲒᲝᲕᲐᲜᲝ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲗᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ ᲐᲡᲔᲕᲔ ᲓᲐᲛᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲔᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐᲝᲜᲘᲡᲫᲘᲔᲑᲐ ᲛᲝᲰᲧᲕᲐ.

ᲒᲐᲣᲚᲝᲚᲝᲓ ᲝᲠᲘ ᲬᲚᲘᲠᲐ ᲒᲐᲕᲘᲓᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲝᲛᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲗᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲞᲚᲔᲜᲣᲛᲘᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒ, ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲛᲘᲡᲘ ᲡᲣᲚᲗᲐᲜᲘᲡᲔᲑᲘᲗ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲖᲠᲘ, ᲘᲥ ᲓᲐᲘᲜᲡᲕᲠᲗ ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲡᲣᲠᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲡᲣᲚᲗᲐᲜᲘᲡᲔᲑᲘᲗ ᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐᲝᲜᲘᲡᲫᲘᲔᲑᲐ ᲛᲝᲰᲧᲕᲐ.

ᲛᲜᲘᲨᲕᲜᲔᲚᲝᲕᲐᲜᲘ ᲒᲐᲓᲐᲭᲐᲠᲑᲔᲑᲘᲗᲘ ᲨᲔᲡᲠᲣᲚᲓᲐ ᲛᲘᲬᲘᲗᲗᲛᲫᲦᲕᲔᲚᲝᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲛᲘᲬᲧᲝᲗᲛᲔᲜᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲞᲠᲝᲓᲣᲥᲪᲘᲘᲡ ᲬᲐᲠᲛᲝᲔᲑᲘᲡ ᲮᲐᲚᲮᲛᲬᲘᲤᲝ ᲓᲐᲕᲐᲚᲔᲑᲐᲜᲘ: ᲛᲔᲠᲒᲘᲡᲢᲠᲘᲡ ᲥᲐᲠᲮᲜᲔᲑᲘᲗ 36,750 ᲢᲝᲜᲘᲡ ᲜᲐᲪᲕᲚᲐᲓ ᲐᲬᲐᲠᲛᲝᲔᲡ 45.489 ᲢᲝᲜᲐ ᲑᲝᲡᲢᲜᲔᲣᲚᲘ — 8.489 ᲢᲝᲜᲘᲗ ᲛᲔᲢᲘ, ᲕᲘᲓᲠᲔ ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲕᲐᲚᲓᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲘᲗ ᲘᲧᲝ ᲒᲐᲝᲗᲐᲚᲘᲡᲬᲘᲜᲔᲑᲣᲚᲘ. ᲡᲐᲔᲠᲗᲝ ᲔᲠᲗᲘᲡᲣᲚᲝᲑᲘᲗ ᲕᲐᲚᲓᲔᲑᲣᲚᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲒᲐᲠᲘᲗᲛᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘᲗ ᲒᲐᲠᲘᲗᲛᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲡᲘᲗ ᲘᲡ ᲘᲧᲝ, ᲠᲝᲛ ᲡᲝᲤᲚᲘᲡ ᲛᲭᲠᲝᲛᲔᲚᲗᲐᲗᲐᲠ ᲐᲠ ᲛᲝᲛᲮᲓᲐᲠᲐ ᲛᲐᲒᲐᲚᲘᲗᲘ ᲘᲡ ᲘᲧᲝ, ᲠᲝᲛ ᲡᲝᲤᲚᲘᲡ ᲛᲭᲠᲝᲛᲔᲚᲗᲐᲗᲐᲠᲗᲐ ᲛᲝᲛᲡᲐᲮᲣᲠᲔᲑᲘᲡ ᲓᲝᲜᲔ, ᲗᲕᲐᲚᲡᲐᲩᲘᲜᲝᲓ ᲠᲝᲛ ᲗᲘᲗᲝᲔᲣᲚᲘ ᲛᲝᲥᲐᲚᲐᲥᲔᲗᲐ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲔᲚᲘ ᲓᲐᲜᲘᲡ ᲨᲔᲛᲓᲒᲝᲛ ᲐᲛᲝᲔᲚᲓᲔᲑᲘᲡ, ᲔᲡ ᲜᲘᲨᲜᲐᲕᲡ, ᲠᲝᲛ ᲒᲕᲘᲜᲓᲐ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲓᲔᲙᲔᲛᲑᲠᲘᲡ ᲞᲚᲔᲜᲣᲛᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲬᲚᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲐᲕᲚᲝᲑᲐᲨᲘ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲘᲡ ᲛᲝᲥᲐᲚᲐᲥᲔᲗᲐ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲔᲚᲘ ᲓᲐᲜᲘᲡ ᲨᲔᲛᲓᲒᲝᲛ ᲐᲛᲝᲔᲚᲓᲔᲑᲘᲡ, ᲔᲡ ᲜᲘᲨᲜᲐᲕᲡ, ᲠᲝᲛ ᲡᲝᲤᲚᲘᲡ ᲛᲭᲠᲝᲛᲔᲚᲗᲐᲗᲐᲠᲗᲐ ᲛᲝᲛᲡᲐᲮᲣᲠᲔᲑᲘᲡ ᲓᲝᲜᲔ, ᲗᲕᲐᲚᲡᲐᲩᲘᲜᲝᲓ ᲠᲝᲛ ᲗᲘᲗᲝᲔᲣᲚᲘ ᲛᲝᲥᲐᲚᲐᲥᲔᲗᲐ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲔᲚᲘ ᲓᲐᲜᲘᲡ ᲨᲔᲛᲓᲒᲝᲛ ᲐᲛᲝᲔᲚᲓᲔᲑᲘᲡ, ᲔᲡ ᲜᲘᲨᲜᲐᲕᲡ, ᲠᲝᲛ ᲡᲝᲤᲚᲘᲡ ᲛᲭᲠᲝᲛᲔᲚᲗᲐᲗᲐᲠᲗᲐ ᲛᲝᲛᲡᲐᲮᲣᲠᲔᲑᲘᲡ ᲓᲝᲜᲔ

ყველაფერი რიგზეა!

„სოიუზ-27“ პილოტირებული ხომალდი 10 იანვარს 15 საათსა და 34 წუთზე გავიდა დედამიწისგარეშე ორბიტაზე, და იმავე წუთს ფრენის მართვის ცენტრის მთავარი დარბაზის მსოფლიოს უზარმაზარ რუკაზე, რომელიც დაქსელილია ორბიტების სინუსოიდებით, ვერცხლისფერი წერტილი აციმციმდა. ეს უკვე მეორეა, პირველთან აღნიშნულია კომპლექსი „სალუტ-6“ — „სოიუზ-26“. ღელვახდელი „სოიუზი“ ამ წუთიდან აგრეთვე მოექცევა ცენტრის სპეციალისტთა მეთვალყურეობაში ეკიპაჟთან დამყარებულია რადიოსატელევიზიო კავშირი.

— „პამირებო!“ — მიმართავს „სოიუზ-27“ ეკიპაჟს — ვლადიმერ ჯანიბეკოვსა და ოლეგ მაკაროვს — ფრენის ხელმძღვანელი ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორი ალექსი ელისეევი. — გილოცავთ ორბიტაზე გასვლას, მუშაობაში წარმატებებს გისურვებთ!

— თქვენი ფრენა გვაბარებს! — მიესალმება კოსმოსის ახალ ბინადრებს ორბიტაზე იური რომანენკო.

— ახლა უფრო მხიარულად ვიქნებით, — იცინის გიორგი გრეჩკო.

ამ წუთებში ფრენის მართვის ცენტრის სპეციალისტთა მთელი ყურადღება მიპყრობილია „სოიუზ-27“ ხომალდის ფრენისადმი. დიე ნუ ეწყინებათ „ტაიმირებს“:

რეპორტაჟი ფრენის მართვის ცენტრიდან

□

ისინი უკვე კოსმოსის დიდი ხნის ბინადარნი არიან, მათ უკვე თერინეს თვეზე მეტი და მრავალფეროვანი და ნაყოფიერი მუშაობა გასწიეს.

— რამდენად უახლოვდება გაანგარიშებულს „სოიუზ-27“ ხომალდის ორბიტა?

— თითქმის მოლიანად. გადახრა სულ რამდენიმე კილომეტრია.

— შორს არიან თუ არა ერთმანეთისაგან „სალუტ-6“ და „სოიუზ-27“?

— ორივე კოსმოსური ობიექტი — სადგურიცა და ხომალდიც — ერთმანეთისაგან საკმაოდ შორ მანძილზე მიფრინავს, მოგვიანებით დაუახლოვდება ერთმანეთს. პროგრამით ისინი უნდა შეუპირაპირდნენ და ერთიანი ექსპერიმენტები განაორიციელონ.

— გვითხარით, როგორ გრძნობენ თავს კოსმონავტები? — ეკითხებით მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორს ნ. ნ. გუროვსკის.

— აბა შეხედეთ ამ ლენტს. მასზე ხომალდიდან მიღებული ობიექტური მონაცემებია. როგორც ხედავთ, მაჯისცემა ოდნავ აჩქარებულია ჩვეულებრივზე რამდენადმე ხშირია სუნთქვაც. მაგრამ ამგვარი დროებითი გადახრები ჩვეულებრივია ყველასათვის, ვინც კოსმოსში გადის. ყოველივე ეს მარტო სტარტზე გადამეტებერთვით კი არა, ბუნებრივი ემოციური დაძაბულობითაც არის გამოწვეული.

— უწონობის საქმე როგორღა? — ვეკითხებით ჩვენ.

— აქაც ყველაფერი ჩვეულებრივად არის, როგორც სხვებს ჰქონდათ, რა თქმა უნდა, ინდივიდუალობის გათვალისწინებ ი ო თ.

ამ მომენტში დაიწყო კავშირის მორიგი სეანსი. ეკრანზე დავინახეთ ჩვენი რეპორტაჟის გმირება, მოვისმინეთ მათი მხნე ხმა.

— აი ჩემი სიტყვების საუკეთესო დადასტურება, — დაასკვნა მედიკოსმა და გამოგვეთხოვა, — უკაცრავად, მეც რაღაც უნდა გავთხო ჩემს „პაციენტებს“.

რამდენიმე წუთს მიმდინარეობს სამსახურებრივი საუბარი „პამირებსა“ და „ზარიას“ შორის, ოღონ მთავრდება ჩვეულებრივი, მაგრამ მრავლისმეტყველი ფრაზით:

— ხომალდზე ყველაფერი რიგზეა. სამუშაო განწყობილები გვაქვს.

... რამდენიმე ხნის შემდეგ დაიწყო კავშირის სხვა სეანსი. ამჯერად „ხაზზეა“ „სალუტ-6“. დაახ, ფრენის მართვის ცენტრის სპეციალისტებს დაძაბული მუშაობა აქვთ.

ა. რომანოვი,
საკდესის სპეც. კორ.

ფრენის მართვის ცენტრი,
10 იანვარი.

სურათზე: კოსმოსური ხომალდის „სოიუზ-27“-ის ეკიპაჟი ვ. ჯანიბეკოვი და ო. გ. მაკაროვი.

საკდეს-საქინფორმის ტელეფოტო.

საკდესი იტყობინება

მსოფლიოს ამბები

გამოვიდა ინგლისური გამოცემა

„ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევი. მოკლე ბიოგრაფიული ნარკვევი“

ლონდონი, 10 იანვარი. (საკდესი). ინგლისში გამოვიდა წიგნი „ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევი. მოკლე ბიოგრაფიული ნარკვევი“. იგი გამოსცა ინგლისი-ამერიკის გამომცემლობამ „პერგამონ პრესმა“ და შეიცავს აგრეთვე სხრ კავშირის ახალი კონსტიტუციის ტექსტს.

ინგლისურ ენაზე გამოცემისათვის ლ. ი. ბრეჟნევმა დაწერა წინასიტყვაობა, რომელშიც ჟერბოდ ნათქვამია: „ვფიქრობ, რომ წიგნმა, რომელსაც მეთხველებს სთავაზობს გამომცემლობა „პერგამონ პრესი“, შეიძლება ბევრი რამ გააშუქოს იმ ამბებიდან, რაც უკანასკნელი ათწლეულების მანძილზე შეადგენდა და ახლაც შეადგენს ჩემი თაობის ცხოვრების არსს. მთელ ქვეყანასთან ერთად ჩვენ — ახალგაზრდა მუშებმა — განვლეთ განსაცდელისა და სიძნელეების გზა პირველი ხუთწლედების წლებში, როცა პარტიამ მოგვიწოდა უმოკლეს ვადაში ჩვენი ქვეყანა მოწინავე სამრეწველო ხასელმწიფოდ გადაგვექცია. მთელ ხალხთან ერთად ჩვენ — ჯარისკაცები — ვიცავდით და დავიცავთ სამშობლო და მსოფლიო ფაშიზმისგან. მთელ ქვეყანასთან ერთად ჩვენ, უკვე მომწიფეზული და სიძნელეებში გამოწრთობილი ადამიანები აღვადგენდით ომით დანგრეული სახალხო მეურნეობას და ვიბრძოდით ახალი ომის საფრთხის წინააღმდეგ.

ექვს ათწლეულში ჩვენმა ხალხმეწიფომ განვლო ასწლეულების ტოლი გზა. იყოს ამგვარი მოღწევების თანამონაწილე და მოწმე — ადამიანისათვის დიდი ბედნიერებაა.

ახლა აყვავებისა და სიმწიფის ხანაში შევედა საბჭოთა ადამიანების პირველი თაობა, რომლებსაც არ უნდოათ ომის გზებით, არ გადაუტანიათ ომის დროის სიძნელენი და უბედურება. და ჩვენ ვოცნებობთ, რომ ჩვენმა შვილებმა და შვილიშვილებმა არასოდეს არ განიცადონ ის, რაც ჩვენ გადავიტანეთ.

ინგლისელი აგრეგესიული კურსი

ეგვიპტე-ისრაელის სეპარატული მოლაპარაკების განახლების წინ ტელ-ავივი აშკარად აგრძნობინებს კაიროს, რომ არ აპირებს ოკუპირებული არაბული ტერიტორიებიდან წასვლას.

პრემიერ-მინისტრმა ბეგინმა, რომელიც გამოვიდა ულტრამემარჯვენე პარტიის ხერეტის ხელმძღვანელობის სხდომაზე, განაცხადა, რომ ისრაელი კვლავაც კონტროლს გაუწევს მდინარე იორდანის დასავლეთ ნაპირს და სინის ნახევარკუნძულს. მან გამორიცხა იმის შესაძლებლობა, რომ ეგვიპტის არმიას ოდესმე ნება დართონ მიადგეს სუეზის, რომელიც ისრაელის 1967 წლის აგრესიის წინ არსებობდა. ჩვენი წინადადებაა, თქვა ისრაელის პრემიერმა, შეექმნათ უშიშროების მოლიანი სარტყელი სუეზის გაღმა მხარეს (სსე იგი მიტაცებული ეგვიპტის ტერიტორიის ფარგლებში). ეგვიპტის ჯარები უნდა დარჩნენ აქ, სადაც ამჟამად იმყოფებიან, — გიდისა და მიტლის უღელტეხილთა ხაზის დასავლეთით.

ტელ-ავივი, ხაზი გაუსვა მთავრობის მეთაურმა, არასოდეს არ დათანხმდება ოკუპირებულ ტერიტორიებზე შექმნილი თუნდაც ერთი დასახლების ლიკვიდაციაზე და არ დატოვებს დასახლებებს სუმბედრო დაცვის გარეშე. ამ მიზნით სინის ნახევარკუნძულზე განლაგებული იქნება ისრაელის „უშიშროების ჯარები“.

ისრაელის გასამხედროებულ დასახლებათა საკითხი კვლავ გახდა განხილვის საგანი ისრაელის მთავრობის სხდომაზე.

ისრაელის საგარეო საქმეთა და თავდაცვის საპარლამენტო კომისიამ მოიწონა მთავრობის გადაწყვეტილება იმის შესახებ, რომ უახლოეს დღეებში შეიქმნას ისრაელის სამი დასახლება მდინარე იორდანის დასავლეთ ნაპირზე.

მიტაცებული არაბული ტერიტორიების ანექსიის „ურსა, რომელსაც ტელ-ავივი ახორციელებს, დიდ პროტესტებს იწვევს არაბულ სამყაროში.

(საკდესი, 10 იანვარი).

ირანის შაჰისა და სადათის მოლაპარაკება

კაირო, 10 იანვარი. (საკდესი). ასუანში ჟამთათა ირანის შაჰისა და სადათის მოლაპარაკება. როგორც ეგვიპტის მენის საინფორმაციო საგენტო ოფწყება, მოლაპარაკების მსვლელობაში განიხილეს ახლო აღმოსავლეთის მდგომარეობა.

ეგვიპტეში ერთდღიანი ვიზიტის დამთავრების შემდეგ ირანის შაჰი საუდის არაბეთში გაფრინდა.

ინდოეთი-ბანგლადეში

ბანგკოკი, 10 იანვარი. (საკდესი). ადგილობრივ ჟურნალისტთა წრეებში გავრცელებული ცნობების თანახმად, ჩინეთის მხარემ პაკისტანის ხელისუფლებს მიმართა თხოვნით მისცენ შესაძლებლობა, რომ მიაწოდოს იარაღი სომალიში პაკისტანის ტერიტორიის გავლით. იგივე წყაროები იუწყებიან, რომ ინტერმანქანების კოლონებს ღამღამობით გადაადგილებ იარაღი პაკისტანის ერთ-ერთ პუნქტში, საიდანაც მას ტვირთავენ საზღვაო გემებში და გზავნიან სომალიში გადასაზიდად.

ისლამაბადი, 10 იანვარი. (საკდესი). პაკისტანის ხელისუფლებამ უარყვეს ინფორმაციის პრესაში დაბეჭდილი ცნობები იმის შესახებ, რომ სომალიში ჩინეთის იარაღის გადასაზიდად იყენებენ პაკისტანის სამოქალაქო ავიაციის თვითმფრინავებს.

ინდოეთი-ბანგლადეში

ბანგკოკი, 10 იანვარი. (საკდესი). ადგილობრივ ჟურნალისტთა წრეებში გავრცელებული ცნობების თანახმად, ჩინეთის მხარემ პაკისტანის ხელისუფლებს მიმართა თხოვნით მისცენ შესაძლებლობა, რომ მიაწოდოს იარაღი სომალიში პაკისტანის ტერიტორიის გავლით. იგივე წყაროები იუწყებიან, რომ ინტერმანქანების კოლონებს ღამღამობით გადაადგილებ იარაღი პაკისტანის ერთ-ერთ პუნქტში, საიდანაც მას ტვირთავენ საზღვაო გემებში და გზავნიან სომალიში გადასაზიდად.

ისლამაბადი, 10 იანვარი. (საკდესი). პაკისტანის ხელისუფლებამ უარყვეს ინფორმაციის პრესაში დაბეჭდილი ცნობები იმის შესახებ, რომ სომალიში ჩინეთის იარაღის გადასაზიდად იყენებენ პაკისტანის სამოქალაქო ავიაციის თვითმფრინავებს.

კამპუჩიელი ჯარისკაცები უკმაყოფილო არიან

ლონდონი, 10 იანვარი. (საკდესი). აქვეყნებს რა მასალებს ვიეტნამისა და კამპუჩიის საზღვარზე არსებული მდგომარეობის შესახებ, „ფაინენშლ ტაიმსი“ იუწყება, რომ კამპუჩიელი ჯარისკაცები, რომლებიც მონაწილეობას იღებენ საომარ მოქმედებაში ვიეტნამის წინააღმდეგ, უკმაყოფილო არიან კამპუჩიის მთავრობის პოლიტიკით. ამასთან დაკავშირებით გაზეთი აღნიშნავს, რომ პნომპენის რადიო გამუდმებით მოუწოდებს „შეინარჩუნონ კამპუჩიელი ერის ერთობა“.

ლონდონის მეორე გაზეთი „დეილი ტელეგრაფი“ იმოწმებს ბანგკოკიდან მიღებულ ინფორმაციას და წერს, რომ, კამპუჩიის ჯარებში არიან ჩინელი სამხედრო სპეციალისტები“.

ბანგკოკი, 10 იანვარი. (საკდესი). ტაილანდის გაზეთი „ნეიშნ რევიუ“ — სარედაქციო სტატიაში წერს კამპუჩიის „უცნაური საქციელის“ შესახებ, რომელმაც დიპლომატიური ურთიერთობა გაწყვიტა ვიეტნამის სოციალისტურ რესპუბლიკასთან. „პნომპენის ხელისუფლებმა, — აღნიშნავს გაზეთი, — აშკარად მიიღეს სანქცია ჩინეთისაგან იმისათვის, რომ ასეთი ნაბიჯი გადაედგთ“. სტატიაში ხაზგასმულია, რომ ინდოჩინეთში ვითარების გამწვავება საფრთხეს უქმნის მთელ სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიას.

ჩინეთის იარაღი სომალში

ოპერაციაზე — ორი სიტყვა

ლამთავრებული 1977 წელი დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის სახელოვანი მე-60 წლისთავის წელი. სსრ კავშირის ახალი კონსტიტუციის მიღების წელია. განვლილი წლის სხვ ბევრად განსაზღვრა საერთაშორისო მოვლენებმა, რომლებიც ასახავს სოციალიზმის, მშვიდობისა და პროგრესის ძალების შემდგომ ზრდას, იმპერიალიზმის, აგრესიისა და რეაქციის ძალებისადმი მათს აქტიურ წინააღმდეგობას.

მძლავრი შემოქმედებითი ძალები აღსავსე დაიწყო საბჭოთა კავშირმა თავისი ისტორიის შემვიდე ათწლეული. საბჭოთი ხორცს ასხამს სკკ XXV ყრილობის გადაწყვეტილებებს და წარმატებით ასრულებს მეათე ხუთწლედის მეორე წლის დავალებებს, მტკიცედ, განუხრელად ებრძვის მსოფლიო სარბიელზე დაძაბულობის შემდგომი შენელებისათვის, მისი გაღრმავებისა და ურთიერთსელსაყრელი საერთაშორისო თანამშრომლობის გაფართოებისათვის. როგორც დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის მე-60 წლისთავთან დაკავშირებით მოსკოვში გამართულ ზეიმზე აღნიშნა ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევმა, „თანამიმდევრულად რომ ვახორციელებთ ამ პოლიტიკას, ჩვენ ვასრულებთ ოქტომბრის ერთ-ერთ უმთავრეს ლოზუნგს, ლენინის ანდერძს: მშვიდობა — ხალხებს!“

სიამაყის წყარო

ბ ანარჩენს რა ზავის შესახებ ცნობილი ლენინური დეკრეტის ხაზს, საბჭოთა კავშირი, სხვა მოძმე სახელმწიფოები თანამიმდევრულად იბრძვიან ახალი მსოფლიო ომის თავიდან აცილებისათვის, განიარაღებისათვის.

ძველი წარმოსადგენია გამალებული შეიარაღების მასშტაბი, რომელმაც დღეს მსოფლიო მოიცვა. ასტრონომიული ციფრები, რომლებიც ჩვეულებრივ ასეთ შემთხვევებში მოჰყავთ ხოლმე, ვერ იძლევა იმ კაპიტალური დაბანდებების, ძალების, ენერგიის, შრომისა და მასალების დანახარჯების ნამდვილი ოდენობის სურათს, რომლებიც ხმარდება მხოლოდ იმას, რომ შექმნან მასობრივი მოსპობის იარაღის ახალი, კიდევ უფრო დამანგრეველი ნაირსახეობანი და ტიპები.

იმ ანგარიშის თანახმად, რომელიც გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურმა მდივანმა კურტ ვალდჰაიმმა გენერალური ასამბლეის XXXII სესიას წარუდგინა, ამ ბოლო 5 წლის მანძილზე სამხედრო მიზნით გაწეულმა სარჯებმა ახლანდელი კურსით 1800 მილიარდ დოლარს გადაამეტა. მომდინარე წელს სამხედრო საჭიროებისათვის ასიგნებანი განისაზღვრება 388 მილიარდი დოლარით, სხვაგვარად რომ ვთქვათ, ყოველ ორ წუთში მილიონზე მეტი იხარჯება.

მსოფლიოი მოსპობის იარაღის დაგროვება ამ ავბედითი „საქმიანობის“ მხოლოდ ერთი მხარეა. არანაკლებ საშიშროებას შეიცავს განუწყვეტელი გამალებული შეიარაღება, სამუშაოები ახალი, კიდევ უფრო დამანგრეველი და მომაკვდინებელი ატომური საშუალებების შესაქმნელად. ეს იწვევს არა მარტო სამხედრო პოტენციალის და ატომური ძლიერების გადიდებას, არამედ ამავე დროს სახელმწიფოთა შორის უნდობლობის ზრდას.

საბჭოთა კავშირმა თავის საუბილეო წელს კვლავ ხაზგასმით აღნიშნა, თუ რა უდიდესი მნიშვნელობა ენიჭება ჩვენს დროში გამალებული შეიარაღების ალაგმვის პრობლემას და მოუწოდა ყველა სახელმწიფოს მთელი პასუხისმგებლობით შეუდგნენ ამ უმნიშვნელოვანესი და გადაუდებელი ამოცანის გადაწყვეტას.

მოსკოვში დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის მე-60 წლისთავთან დაკავშირებით გაძარცული საზეიმო სხდომის ტრიბუნიდან სკკ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევმა წამოაყენა წინადადება გადადგას რადიკალური ნაბიჯი — შეთანხმდნენ, რომ ყველა სახელმწიფო ერთდროულად შეწყვეტს ატომური იარაღის წარმოებას. ამავე დროს ატომურ სახელმწიფოებს შეუძლიათ იკისრონ ვალდებულება, რომ შეუდგებიან ამ იარაღის უკვე დაგროვილი მარაგის თანდათანობით შემცირებას და მიაღწევენ მის სრულ ლიკვიდაციას.

წამოყენებულ დონისძიებებს მსოფლიო პრესამი უწოდეს იმ დიტალური პროგრამების კვინტესენცია, რომლებიც შეიცავა ატომური განიარაღების მრავალმხრივ პროცესს. ეს პროგრამები საბჭოთა კავშირმა ამ ბოლო წლებში გამოიტანა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის, განიარაღების კომიტეტისა და სხვა საერთაშორისო ფორუმების განსახილველად. ახალ საბჭოთა ინიციატივებს, აღნიშნავენ მიმომხილველნი, განსაკუთრებული ყურადრება მიანიჭა იმ გარემოებამ, რომ ისინი გამოცხადდა დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის სახელოვან წლისთავზე.

მეორე მხრივ, შემთავაზებული ღონისძიების რადიკალობა სრულიად მოულოდნელი იყო ბევრი დასავლელი მოდვაწისათვის ამერიკის შეერთებულ შტატებში პოლიტიკის ანალიზისათვის პასუხისმგებელ პირებს, როგორც ჟურნალი „ტაიმი“ წერს, „თავზარი დაეცა“. ლ. ი. ბრეჟნევის გამოსვლის შესწავლის შემდეგ ვაშინგტონის ადმინისტრაციის წარმომადგენლებმა, იუწყება „ტაიმი“, დასაკვნეს, რომ ახალი საბჭოთა ინიციატივები ცხადყოფს მოსკოვის დაინტერესებას. ყველა ქვეყანასთან შშვიდობიანი და მეგობრული ურთიერთობის განვითარებით და შეიძლება საერთაშორისო კლიმატის საერთო გაუმჯობესების მაუწყებელი იყოს. ამერიკულმა გაზეთმა „ინტერნეშნლ ჰერალდ ტრიბუნმა“, თითქოს იმის ხაზგასასმელად, რომ სწორედ ეს წინადადებანი სახავს პერსპექტივებს „საბოლოო ნაბიჯისათვის... — ატომურ იარაღთან დაკავშირებულისაფრთხისაგან მსოფლიოს განთავისუფლებისათვის“, სარედაქციო სტატიკითხვის სახით დასასათაურა: „ატომური გარღვევა?“.

დიახ, ეს კითხვა აღელვებს მთელ მსოფლიოს: მოხდება თუ არა დიდი ხნის ნანატრი გარღვევა? ომისშემდგომი ოცდაათ წელზე მეტი ხნის ისტორიის მანძილზე ხალხები ასეთი გარღვევის იმედებს უკავშირდნენ საბჭოთა წინადადებებს. ყველა ამ წინადადებას საგანგებო სტატიაში ვერ ჩამოთვლი. შეგახსენებთ მათგან მხოლოდ ცალკეულ ინიციატივებს. 1946 წელი: საბჭოთა კავშირმა წამოაყენა პროექტი საერთაშორისო კონვენციისა, რომ აიკრძალოს იმ იარაღის წარმოება და ხმარება, რომელიც ემყარება ადამიანთა მასობრივი მოსპობის მიზნით ატომური ენერგიის გამოყენებას. 1949 წელი: სსრ კავშირი წინადადებას იძლევა დაიდოს მშვიდობის პაქტი ხუთ დიდ სახელმწიფოს — სსრ კავშირს, ჩინეთს, ამერიკის შეერთებულ შტატებს, დიდ ბრიტანეთსა და საფრანგეთს შორის. 1972 წელი: ჩვენი ქვეყანა მოითხოვს უარი თქვან საერთაშორისო ურთიერთობაში ძალის გამოყენებაზე და ამავე დროს აკრძალოს ატომური იარაღის გამოყენება.

დასავლეთის სახელმწიფოები საბოტაჟს უწევდნენ საბჭოთა ინიციატივების ერთ რიგს, თავს არიდებდნენ სხვა ინიციატივების საქმიანს, შედეგიან განხილვას. ის, რაც მოჰყვა ამას, ყველამ კარგად იცის. ჩვენი პლანეტა, სპეციალისტების აზრით, ატომური იარაღით სახიფათოდ გადატვირთული აღმოჩნდა. როგორც ლენინი ამბობდა, გულებრყვილთანსას — 126 ნიტროგლიცერინის მაღაროს მაღაზეზეს.

რაც შეეხება პროგნოზებს, ჯერ ისევ, რომ ოპტიმისტური იყოს. ამერიკის [illegible] 1978 [illegible] 42 პროცენტს [illegible] ეს ციფრი შემდგომში შემცირდება. გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში ეკონომიკა 3 პროცენტითაც კი არ გაიზრდება, ინგლისში მისი ზრდა შეადგენს 2 პროცენტს, იტალიაში — 2,9 პროცენტს. ამ ქვეყნებს კეკლვენდებურად უმუშევრობა და ინფლაცია მოელით.

კაპიტალისტურ ქვეყნებთან შედარებისას განსაკუთრებით მკაფიოდ ჩანს სსრ კავშირის ეკონომიკის ლინამიზმი. აქ ამ ბოლო ათი წლის მანძილზე ერთიანორად გაიზარდა სამრეწველო პროდუქციის მოცულობა. ამავე დროს სამრეწველო წარმოების გაორკეცებისათვის დიდ ბრიტანეთს დასჭირდა 28 წელიწადი, ამერიკის შეერთებულ შტატებს — 17, გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკასა და საფრანგეთს — 16 წელიწადი. 1971-1976 წლებში სამრეწველო წარმოების მოცულობა სსრ კავშირში გაიზარდა ერთ-ნახევარჯერ, დიდ ბრიტანეთში — სულ 2 პროცენტით, იტალიაში — 19 პროცენტით, საფრანგეთსა და იაპონიაში — 24 პროცენტით.

დიდმნიშვნელოვანი შრომა მოხდა ამ ბოლო წლების მანძილზე სსრ კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების ეკონომიკურ შეჯიბრებაში. ზრდის სწრაფმა ტემპმა საშუალება მისცა საბჭოთა კავშირს გაესწრო ამერიკის შეერთებული შტატებისათვის ფოლადის, [illegible] მინერალური სასუქების, რკინის მადნის, ქვანახშირისა და კოქსის, ტრაქტორების თბომავლებისა და ელმავლების, ბამბისა და ზოგიერთი სხვა სახეობის პროდუქციის წარმოებაში, რომელთა შორის არის ასაწყობი რკინა-ბეტონის კონსტრუქციები და დეტალები, ზალის ქსოვილები და ტყავის ფეხსაცმელი, ფხვნილი შაქარი (სამამულო ნედლეულიდან) და კარაქი. საბჭოთა გეგმიანი ეკონომიკის განვითარების ტემპი არსებითად უფრო სწრაფია, ვიდრე ამერიკის შეერთებულ შტატებში. თუ 1950 წელს საბჭოთა კავშირის წილად მოდიოდა ამერიკის შეერთებული შტატების მრეწველობის დონის 30 პროცენტზე ნაკლები, 1976 წელს უკვე 80 პროცენტზე მეტი იყო. მიმდინარე მეათე ხუთწლედის დავალებათა შესრულებას ასალი ცვლილებანი მოაყ ვ ე ბ ა სსრ კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების ეკონომიკური პოტენციალების თანაფარდობაში.

საბჭოთა კავშირი დღეს ეკონომიკური განვითარების დონით წამყვან მიჯნებზე გამოვიდა. ბევრი ძირითადი მაჩვენებლით სსრ კავშირის მრეწველობას პირველი ადგილი უკავია მსოფლიოში. სოციალისტური ეკონომიკის განვითარების შეფასებისას მხედველობაში უნდა ვიქონიოთ, რომ საბჭოთა სახელმწიფოს არსებობის 60 წლიდან დასახლოებით 20 წელი სამოქალაქო ომის, იმპერიალისტური ინტერვენციის წინააღმდეგ ბრძოლის, მეორე მსოფლიო ომისა და სასალხო მეურნეობის აღდგენის შემდგომი პერიოდების წლები იყო. არც ერთ კაპიტალისტურ ქვეყანას თავისი ისტორიის მანძილზე არ აქვნია ისეთი დანაკარგები და ნგრევა, რაც საბჭოთს, როცა იმპერიალისტურ სახელმწიფოთა ინერშეს ებრძოდა. მით უფრო დიდი მნიშვნელობა ენიჭება საბჭოთა ხალხის მიერ სახალხო მეურნეობის ყველა დარგში მოპოვებულ უზარმაზარ წარმატებებს, სსრ კავშირში განსორციელებულ ღრმა საზოგადოებრივ გარდაქმნებს.

ჩვენი ქვეყნის უაზრდილი ეკონომიკური პოტენციალი საშუალებას გვაძლევს სულ უფრო მეტი ყურადღება დავუთმოთ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის პროგრამით, პარტიულ ყრილობებზე დასახული სოციალურ-ეკონომ ი კ უ რ ი ამოცანების და ამ შორის მთავარი — ხალხის ცხოვრების დონის ამაღლების ამოცანის გადაწყვეტას, რაც სულიერად მდიდარი, ჰარმონიულად განვითარებული პიროვნების ჩამოყალიბებისა და ზრდის მატერიალური წანამძღვარია.

მთელმა მსოფლიომ აღიარა საბჭოთა ხალხის რევოლუციური მიღწევები. მისი წარმატებანი კომუნისტური საზოგადოების აშენებისათვის ბრძოლაში, ძნელ, გაუკვალავ გზაზე მოპოვებული გამარჯვებანი. ყოველივე ეს ოქტომბრის საქმის უშუალო განგრძობაა, დიდი ლენინის იდეების ხორცშესხმაა.

გიორგი ვაჩნაძე.

• ჟ. მოსკოვი.

... ეს საინტერესოა

იასტით მსოფლიოს გარშემო

ჰავანა-პანამის არხი-მარკიზის კუნძულები-ფიჯის კუნძულები-ავსტრალია-კეიპტაუნი-ჰავანა — ასეთია ბულგარელი ზღვაოსნის კაპიტან გიორგი გეორგიევის მარშრუტი, რომელიც იახტით მარტო მოგზაურობს მსოფლიოს გარშემო. ბულგარელ მ ა ე ზღვაურმა წყნარი, ინდოეთისა და ატლანტიის ოკეანეებზე 23 ათასი საზღვაო მ ი ლ ი სულ რაღაც ერთ წელიწადში გაიარა. ნაოსნობის დროს მან უდიდესი ნებისყოფა და მამაცობა გამოავლინა. 1977 წლის 20 დეკემბერს გიორგი გეორგიევს, რომელმაც წარმატებით დაამთავრა მოგზაურობა, გულთბილად შეეგებნენ კუბის დედაქალაქ ჰავანას მცხოვრებლები.

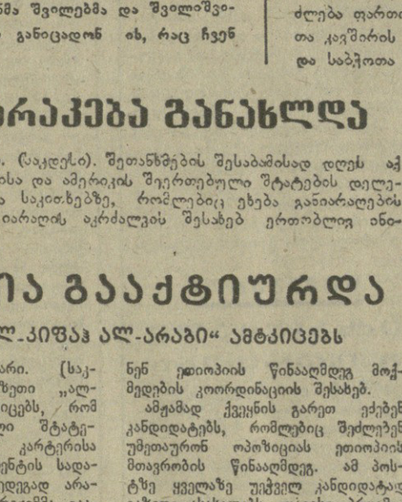

სურათზე: გიორგი გეორგიევი თავის იახტაზე.

ნ. ჩიბრინის ფოტო (საკდესის ფოტოქრონიკა).

მოკლედ

ყოველდღიური ფსრიდან

● **ვაშინგტონი.** ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტის სპეციალური წარმომადგენელი სავაჭრო მოლაპარაკებებში რ. სტრაუსი იაპონიაში გაფრინდა ამერიკა-იაპონიის სავაჭრო მოლაპარაკების მორიგ რაუნდში მონაწილეობისათვის. მოლაპარაკების წინანდელი ეტაპი, რომელიც დეკემბერში მიმდინარეობდა ვაშინგტონში, უშედეგოდ დამთავრდა: მაშინ ამერიკის მხარემ იაპონიის წინადადებანი სადავო საკითხების მოწესრიგების შესახებ შეაფასა როგორც „არასაკმარისი“.

● **ულანბატორი.** პაკისტანის მთავარი სამხედრო ადმინისტრატორის ზია-ულ-ჰაკის მითითებით ისლამის იდეოლოგიურმა საბჭომ შეიმუშავა ქვეყნის კონსტიტუციის შესწორებები. მოხსენება წინადადებებით კონსტიტუციაში შესწორების შეტანის შესახებ გადაცემულია პაკისტანის სამხედრო საბჭოს — ქვეყნის უმაღლესი ხელმძღვანელი ორგანოს განსახილველად.

● **სან-ხოსე.** ნიკარაგუის დედაქალაქში მანაგუაში მოკლეს პედრო ჰოაკინ ჩამორო — აქტიური პოლიტიკური მოღვაწე, სამოსახლ. ანტიხალხური დიქტატორული რეჟიმის წინააღმდეგ მებრძოლი. ავტომობილს, რომელშიც იგი იჯდა, სროლა აუტეხეს.

● **ბ. ბ.** ჩამორო იყო განთავისუფლების დემოკრატიული კავშირის თავმჯდომარე — პოლიტიკური ორგანიზაციისა, რომელიც ერთიანებს ნიკარაგუის ძირითად ოპოზიციურ ძალებს და აქტიურად იბრძვის იმისათვის, რომ ქვეყანა დაუბრუნდეს მმართველობის დემოკრატიულ ფორმებს.

ისტორიის ლოგიკით

ლოა, ვისაც ჰგონია, თითქოს საკმარისი იყოს ორიოდე სიტყვა მშვიდობაზე, რომ ბურუსაზიამ იგი მზამზარეულად მოგვართვას.

მოწოდება, რომელიც მოსკოვმა გამოაქვეყნა, ადაფრთოვანებს ჩვენი პლანეტის მთელ მშვიდობისმოყვარე ძალებს.

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის XXXII სესია, რომელიც დეკემბერში დამთავრდა, კარგი მაგვენებელია იმისა, თუ როგორ შეიცვალა ეკეთესობისაკენ საერთაშორისო კლიმატი, რაც მნიშვნელოვანწილად მიღწეულია საბჭოთა კავშირისა და სხვა სოციალისტური სახელმწიფოების, მთელი მშვიდობისმოყვარე ძალების მეცადინეობის წყალობით. სსრ კავშირის წინადადებით სესიაზე ერთხმად მიიღეს დეკლარაცია საერთაშორისო დაძაბულობის შეფერეების გაორმაგებისა და განმტკიცების შესახებ. ამ უაღრესად მნიშვნელოვანი და დროული დოკუმენტის მიღებას, რომელმაც სწორად ასახა ხალხის მისწრაფება მშვიდობისა და დაძაბულობის შენელებისადმი, სამართლიანად მიიჩნევენ სსრ კავშირის საგარეო პოლიტიკის ახალ სერიოზულ წარმატებად.

დასავლეთში უპერსპექტივობაა

კ აპიტალისტური ქვეყნების დაკალაქებში ახალი წლის ძირველი დღეებიდანვე იჩრქნობა გულგატეხილობის ატმოსფერო. ამ ქვეყნების ცხოვრების ყველა მხარეს ატყვია საერთო კრიზისის ბეჭედი. ეკონომიკის „გეარრაბის ბოლოს სინათლე“ არ ჩანს.

კაპიტალისტური ქვეყნების ცდებმა — გამოესწორებინათ თავიანთი ეკონომიკის მდგომარეობა სავაჭრო პარტნიორების ხარჯზე — 1977 წელს გაჯფრთხეული „სავაჭრო ომის“ ხასიათი მიიღო. განსაკუთრებით დიდი „ბრძოლა“ ჩაღდება შეერთებულ შტატებსა და იაპონიას შორის. საკონფლიქტო ზონაში აქ სიტუაცია ამერიკის შეერთებული შტატების სასარგებლოდ არ ჩამოყალიბებულა: ამ ქვეყანაში იაპონიის ექსპორტმა გადააჭარბა ამ ქვეყნიდან იმპორტს და 8,5 მილიარდი დოლარი შეადგინა. „სავაჭრო ომი“ ჩაღდება გაუფასურებული დოლარის პოზიციების შემდგომი შესუსტების ფონზე. სწრაფი ტემპით უფასურდება ფრანგული ფრანკი და იტალიური ლირა.

კაპიტალისტური სამყაროს სიძნელეებს აღრმავებს ისიც, რომ გრძელდება გამალებული შეიარაღება, რასაც ხელს უწყობენ ამერიკის შეერთებული შტატების, გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის, ნატოს სხვა ქვეყნების სამხედრო-სამრეწველო კომპლექსები. როგორც ცნობილი გახდა, ამერიკის შეერთებული შტატების თავდაცვის სამინისტროს ბიუჯეტი მომავალ 1979 წელს რეკორდულ ოთხასამოცდაათ მილიარდ დოლარს მიაღწევს.

ცალსახა — 126 ნიტროგლიცერინის მაღაროს.

რაც შეეხება პროგნოზებს, ჯერ ისევ, რომ ოპტიმისტური იყოს. ამერიკის [illegible] 1978 [illegible] 42 პროცენტს [illegible] ეს ციფრი შემდგომში შემცირდება. გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში ეკონომიკა 3 პროცენტითაც კი არ გაიზრდება, ინგლისში მისი ზრდა შეადგენს 2 პროცენტს, იტალიაში — 2,9 პროცენტს. ამ ქვეყნებს კეკლვენდებურად უმუშევრობა და ინფლაცია მოელით.

კაპიტალისტურ ქვეყნებთან შედარებისას განსაკუთრებით მკაფიოდ ჩანს სსრ კავშ

ახსოვს, ვისი გორისაა

პერესეიჩინოელი ლომთაძე

რა თქმა უნდა, გიხარია, როცა შენს ქართველ თანამემამულის სადმი შორს შეხვდები. სიხარული ჯიუტდებიდა, თუ ეს თანამემამული თვალსაჩინო, დამსახურებული ადამიანი აღმოჩნდა. ზოგჯერ ბედი სად წაგიყვანს სადაურსა. მშობლიურ სახლს დაგტოვებ ქვეყნებს. მაგრამ ეს ჯერ კიდევ არ ნიშნავს, რომ უნდა დავიიწყო შენი სახლი. ის წესჩვეულებები და კანონები, რომლებითაც აღზარდეს. „გახსოვდეს, ვისი გორისა ხარო". — ხეიბარი ბოჩას ეს სიტყვები ალბათ ოცით ანსაზღვრავს მთავარ წესს, რომელსაც ადამიანმა ონდა დაუჭერდებარის თავისი ქვეყნა, როცა ოცსა ჭეყანაში ცხოვრობს. იგი ხომ მარტო თავის თავს არ წარმოადგენს, მისი საქციელით მთელ მის ხალხზე მსჯელობენ.

ლომთაძეზე მოლდავეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის სოფლის მეურნეობის განყოფილებაში ვიოხრებს: „ჩვენი ერთ-ერთი საუკეთესო დირექტორია. ახლახან ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივნის აღზანაა ბოდიულის მითითებით ჩვენ მოვაწყვეთ საბჭოთა მეურნეობების დირექტორთა რესპუბლიკური სემინარი პერესეიჩინოს ბაზაზე".

რასაკვირველია, ამგვარი რეკომენდაციის შემდეგ არ შემძლო არ მენახა პერესეიჩინოს საბჭოთა მეურნეობა-ქარხნის, დირექტორი რევაზ ლომთაძე. მითხრეს, რომ პერესეიჩინო სულ 40-ოდე კილომეტრით არის დაშორებული ქალაქისგან. მე დავურეკე მას და მეორე დღეს ლომთაძემ, როგორც ეს შემთხვევით ქალაქში ოფლა ჩამოსულიყო, სასტუმროში შემოიარა. ერთი შეხვედით დირექტორი ძალიან ახალგაზრდა მეჩვენა, მერე გავიგე, 41 წლისა ყოფილა. ძალიან მოოსვენარი, ხალისიანი კაცია. ნახევარ საათში მიამბო ლომთაძემ თავისი ცხოვრების ამბავი. დაიბადა და აიზარდა თბილისში, პოლიტეხნიკურ ინსტიტუტში. სოფლის მეურნეობაზე. მითითებულს ბოლოდროინდელ ნაწილ ფიქრობდა. ენციკლოპედიაში თეზისად-მათემატიკის თეატრალურ ბაბანდება გამოიცემებს, მაგრამ კონკურსში ვერ გაიმარჯვა. სამგზეროდ მასი ქალების საესებით საამრისი აღმოჩნდა სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტში შესასვლელად. ასე ბახდა იგი ტექნოლოგიური თანაფლრეტის სტუდენტი. 1962 წელს დიპლომთან ერთად მიმართვა მიიღო მოლდავეთში წასასვლელად. „რა ენდა მეკნა? იმ წელიბში ბჭლებისთვის ოთრო ადგილი იყო ნემსის ყუნწში ბაძერობა, ვიდრე საქართველოში სამეშაოს მიღება. მოლდავეთში მაშინვე ტექნოლოგად დამნიშნეს პატარა ოყრნის ქარხანაში. ორიოდე წლის შემდეგ კი ამ ქარხნის დირექტორი ბახდი..."

ლომთაძე ბარგი ადმინისტრატორი გამოდგა და ორი წლის შემდეგ 30 წლის რევაზს მოლდავეთში ოდიდესი ტარაკლის ოყინის ქარხნის დირექტორად ნიშნავენ. რომლის სიმძლავრე 45 ათასი ტონა იყო წელიწადში. ხოთ წელიწადს ამოუშვა აქ. მოწინავეთა რიგებში ჩაყოფნა ქარხანა. და, როგორც ეს ზერად ხდება ხოლმე, ერთ მშვენიერ დღეს იგი ცენტრალური კომიტეტში მიიწვიეს და პერესეიჩინოს ახლადშექმნილი საბჭოთა მეურნეობა-ქარხნის დირექტორობა შესთავაზეს.

ეი პერესეიჩინოდ. აქ 8 ათასი ბაკი ცხოვრობს — ეს ნიდიდით მუსაბა. ასოლია მოლდავეთში, თომცა ერთ შეხედვით საკმაოდ პატარა მოგეჩვენებათ. ეგრეალოდ, ერთბაშად ვერ მოიცავ თვალით. ეგი ბორაკებს შორის მეკუნარეობს და მეკვნეში ჩაფლული მყუდრო ერთსართულიანი პატარა სახლები ხან ციცაბო კალთებზეა შეფენილი, ხან ბაღლობებში ამოლაზა. სოფლის ბოლოს ფაას ქარხანა. სამი წლის განმავლობაში ლომთაძის ხელმძღვანელობით პატარა მიმღები პონტრი მძლავრ საწარმოდ გარდაიქმნა. მისი სიამაყეა რესპუბლიკაში საუკეთესო, სანსებით ავტომატიზებული ეე ათასი ტონისთვის გათვალისწინებული ყურძნის გადასამუშავებელი საამქრო.

მერე ზერებს ვეწვეთ. ჩათ 900 ჰექტარი უკეთესი. აქედან თითქმის ნახევარი რეაწეთელია. ამ ძველმა ქართულმა ჯიშმა მშვენივრად იხარა მოლდავეთში, მაგ ხალისით აშენებენ სხვა რაიონებში. პერესეიჩინოში რეაწეთლისგან საღებავერტო ღვინოს გრადიშუტს ამზადებენ, რომელიც ბემოთი თვრამეს ჰგავს. წელიწადში ხოთ მილიონ ლიტრ გრადიშუტს ოშვიენენ. ორი წლის წინათ გრადიშუტს ხარისხის, სახელმწიფო ნიშანი მიენიჭა. გარდა ამისა აქ ამზადებენ მშრალ ღვინოებს — თეთრ ალიგოტს და ნითელ კაბერნეს. პერესეიჩინოში ჩამოსხმული კაბერნეს საოცრად მოგაგონებთ მოკეთნანი: ისეთივე მუქი ნითელი, თითქმის შავი, თავისებური ბუმი აქვს.

როგორ მიაღწიეს ასეთ ეხა მოსავლიანობას? ენინარეს ყოველსა, სპეციალიზაციისა და ინდუსტრიალიზაციის წყალობით. საბჭოთა მეურნეობა, რომელიც წინათ მრავალდარგოვანი იყო, მთლიანად გათავისუფლდა ხორცის, მარცვლეულისა და შაქრის ჭარხლის წარმოებისაგან. ეს ლოტარეა სამეურნეობათშორისო კოოპერაციის შესაბამისად საერთაშორისო ვერთიანებებს, გადაეცა, პერესეიჩინოელებმა კი მთავარი ყურადღება ვენახს დაუთმეს. მაღლად გასხლული ვენახები თანამედროვე მეთოდებით არის დარგული, რაც დამუშავების სრული მექანიზაციის საშუალებას იძლევა. ზერების დიდი ფართობების გამო შესაძლებელი ბახდა ავიაციის ფართო გამოყენება. ბაზის ქიმიკატებით დამუშავება მხოლოდ ვერტმფრენავებით ხდება.

ვენახებს ქარხანა-საბჭოთა მეურნეობის პარტიული კომიტეტის მდივნის ნიკოლოზ ოკიშორის თანხლებით ვითვალიერებთ. ლომთაძე რაიკომს ბიუროზე წავიდა, მაგრამ მე ეს არ მინანია. ეფერი მაინტერესებდა ოკიშორთან ყოფნა, რადგან ლომთაძე თავის თავზე კრინტს არა სძრავს და შეიძლება მხოლოდ ბიოგრაფიული მონაცემები მოგაწოდოს. სამაგალითო პარტკომის მდივანი ბევრს ლაპარაკობდა დირექტორზე.

თითონ ოკიშორი პერესეიჩინოელი მკვიდრია, ადრესამშენებელი ბიერთიანების შექმნამდე მთავარ აგრონომად მუშაობდა საბჭოთა მეურნეობაში. როცა ლომთაძე სათავეში ჩაუდგა გაერთიანებას, საქმიან ადამიანებს დაეყრდნო. იგი გულისყურით ისმენდა გამოცდილი მეენახეების რჩევას, არ ეჩრდებოდა მეზობლებისაგან სწავლას და მათი გამოცდილების გამოყენება. რაც შეეხება მეღვინეობას, ამ საქმეში, როგორც ეტყვიან, ჭიპი ჰქონდა მოჭრილი. პერესეიჩინოში ხოთი წლის მუშაობის მანძილზე ლომთაძე ორჯერ დაჯილდოვდა შრომის წითელი დროშის ორდენით. დამახასიათებელია ადრითვე, რომ შარშან იგი ალენის მეღვინეობისა და მეენახეობის XV საერთაშორისო კონგრესის ერთადერთი დელეგატი იყო მოლდავეთისაგან.

ლომთაძემ პერესეიჩინოელთა დიდი სიყვარული მოიპოვა, რადგან ბევრს ზრუნავდა მათი საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესებისათვის, სოფლის კეთილმოწყობისათვის. რესპუბლიკური სემინარი შემთხვევით არ გაუმართავთ აქ. და ეს სემინარი ეკონომიკისა და ღვინის წარმოებას კი არ მოეძღვნა — მისი მონაწილენი სოფელ პერესეიჩინოს სოციალური განვითარების გამოცდილებას სწავლობდნენ. მეცხრე ხოთწლეულში ქარხანა-საბჭოთა მეურნეობის სოციალური განვითარების თვალსაზრისით აქ აშენდა სამი საბავშვო ბაღი 560 ბავშვისათვის, 35 საბჭო ახლადდაქორწინებულებისათვის, ორი კლინიკა, 1.300 მოსწავლისათვის გათვალისწინებული სკოლა. გზები, სადაც წინათ მოხლამდე ტალახი იყო, მოასფალტდა. ოკიშორმა წამოიყვანა ერთ-ერთ ქოჩაზე, სადაც ფიბ ფერის ნიკარაგუისგან ორსართულიან სახლებს აშენებენ. ეს მშენებლობა საკმაო დამთავრდება. ამ სახლებს ქარხანა-საბჭოთა მეურნეობა თავის მუშებს უშენებს. მათი ფასი 6-9 ათასი მანეთი და გათვალისწინებულია თითო ოჯახისათვის. „წარმოგიდგენთათ, — მეუბნება პატრონი, — ეს სახლები ხელ-ფეხ ბეტონისა. ეს ბეტონი ბოლოდროინდელ შემოგაქეს და შეიძლება მშვიდად ყოფნა. ერთი წლის შემდეგ სახლის გასაღებს ჩაიბარებს, ბეჭედრე და ბინადინერი. ჩვენ თითითონ ვაშენებთ — საამისოდ სპეციალური რაზმი შეგიქმნეთ".

შემდეგ ვთვალიერეთ კულტურისა და დასვენების პარკი. ასეთი რამ ბრალთ მოლდავეთის არც ერთ სოფელში რაიონულ ცენტრზეც კი არ არის. ახლა აქ განლაგებულია ნაირნაირი ატრაქციონები, — სადაც გიგანტური მიმოხილვის ბორბალი და საბავშვო ელექტროატრაქციონი კი აქვთ, პარკი პატარა ტბასთან მთავრდება, რომელიც დასასვენებელი ადგილია არის — აქ გაშენებულია პლაჟი და სანაგი, და სათვალწარო მეურნეობაც — წელს ამ ტბაში 500 ათასი ჭანარის ლიფსიტა გაუშვეს. „ჩვენ ბრალთ პერესეიჩინოს, ეზრუნველყოფთ ახალი თეატრით, ბრამედ ეინნოვასაც გავაკეთებთ, — თქვა ოკიშორმა, — თანაც, თუ ვინაიბობა ვგადაეა დავატყდა თვის, ეს ტბა წყლის საამედო რეზერვუარია. ახლა მიხვდებით, რატომ ბახდა ლომთაძე ჩვენთვის, პერესეიჩინოელებისათვის ყველაზე ძვირფასი ადამიანი.

საოცარია, როცა ლომთაძე ბეტონოდან დაბრუნდა, შინ მიგიბიაბარეა. მისი ცოლი, ნონა, ექიმი, ის-ეა ყოფი დაბრუნებულიყო საავადმყოფოდან, მაგრამ ბახშვმი უკვე მზად ჰქონდა — რევაზის ოდიდს მოეზადებინა. ეგი სტუმრად ჩამოვიდა, რათა ორ შვილიშვილთან გაეტარებინა დრო. ბახშვმი ქალიოული ეყო — ნიკვეთ ბაკეთებული მწვანე ლობიო და მჭადი. „ეს ის ფთხოვე, — მითხრა რევაზმა. — როცა ოდიდ ჩამოდის ხოლმე, მარტო მჭადს ბიახლებით".

რევაზმა ჭიქებში ჩამოასხა სპილო, მოქი შინდისფერი ბაბერნო და წარმოთქვა:

„ეს ჩემ შშობლიურ საქართველოს" და მშობლიურ მოლდავეთის გეთმარჯოს". ოკიშორმა დასძინა: „საქართველოს გეთმარჯოს, რომელსაც ამისთანა ბაკი ბვანეს".

ამგვარად ო. ლომთაძე მოლდავეთის მეენახეობა-ტექნოლოგიის დირექტორის

ვ. ქაჯაია,
„კომუნისტის" სპეც. კორ.

ფესტივალზე ინგლისში

თერჯოლის ხარაიონო სიმღერისა და ცეკვის ანსამბლი „იმერეთი" მიწვეულია ბირმინჰემის (დიდი ბრიტანეთი) ფოლკლორის ფესტივალში მონაწილეობისათვის, რომელიც წლეულს აგვისტოში გაიმართება.

...ეს კოლექტივი 1950 წლიდან არსებობს. რეპერტუარზე გულმოდგინე მუშაობამ, ხაშენსრულებლო ოსტატობამ ნაყოფი გამოიღო — „იმერეთს" ხშირად იწვევდნენ ჩვენი რეპუბლიკის ქარხნებში, ფაბრიკებში, კოლმეურნეობებსა და სანატორიუმებში, ჯარის ნაწილებში.

ანსამბლში უკვე შეიცვალა თვითმოქმედ მსახიობთა მთელი თაობა. ხამხატვრო ხელმძღვანელს ლ. ფაჩულიას, ქორეოგრაფ ე. გუშბერიძეს მიაჩნიათ, რომ „იმერეთს" უკვე აქვს საკუთარი ტრადიციები.

ხალისით მეცადინეობენ ანსამბლში თვითმოქმედი მსახიობები. ესენი არიან ვოკალისტები — პედაგოგი ხ. ხახელაშვილი, კოლმეურნე უ. ღვინეფაძე, მძღოლი ტ. მაცაბერიძე, ჩხარის კულტურის სასოფლო სახლის დირექტორი ალ. ზარნაძე, მოცეკვავეები მედდა მ. ხარაზოვა, მოსამსახურე ბ. დადუნაშვილი და სხვები.

„იმერეთი" მშრომელთა თვითმოქმედი შემოქმედების საკავშირო ფესტივალის ლაურეატია.

სურათებზე: გამოდის ანსამბლ „იმერეთის" გუნდი; ხაშენსრულებლო ოსტატობას მაყურებლებს უჩვენებს ბურმან გუშბერიძე; ანსამბლის სოლისტები (მარჯვნიდან) — მანანა მაკარიძე და მაია მაკარიძე.

ი. დავითაშვილისა და ვ. დათიკაშვილის ფოტო (საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

ვადიდებ მამულს!..

ვლადიმერ მაიაკოვსკის პოემა „კარგია!" 50 წლისა

ვლადიმერ მაიაკოვსკის შესანიშნავი საოქტომბრო პოემა „კარგია!" დაწერილია 50 წლის წინათ და მიძღვნილია ოქტომბრის რევოლუციის მეათე წლისთავისადმი. საბჭოთა პოეზიის მაღალი ტრიბუნიდან ჭექდა მაიაკოვსკის ხაიერდოვანი ბანი, გრგვინავდა პოემა „კარგია!", მისი „პარტიული წიგნაკების ასტომიული" ხმა.

პოემა ხშირად უსასყიდლოდ გამოდიოდა საბჭოთა მკითხველის წინაშე. მას წინადადება შეეპრონდა სახელმწიფო გამომცემლობაში გამოქვეყნა მის ნაწერმოებთა ათეულიანი გამოცემანი, რადგან „ძირითადი მკითხველი პატიოტია, მუშაკელია". და როცა იმავე გამომცემლობაში მაიაკოვსკის დასჯა თავისი წიგნის — საოქტომბრო პოემის „კარგია!" გიაიფების საკითხი, პოეტი დათანხმდა ათჯერ შეემცირებინათ მისთვის პონორარი.

რევოლუციური წლების ჭეროვან მაიაკოვსკის შემოქმედება ახალი შინაარსით ალავსო. პოეტის ძლიერ ხმაში აფეთქდა ძალა და რწმენა განთავისუფლებული ხალხისა, რომელიც ებრძვის რევოლუციისა და სოციალიზმის გამარჯვებისათვის.

1924 წლის შემოდგომაზე პოეტმა დაამთავრა თავისი პოემა „ვლადიმერ ილიას ძე ლენინი", რომელიც საბჭოთა ლიტერატურისა და მსოფლიოს მოწინავე ლიტერატურის შედევრია. მასში ისტორიულად არის ასახული ლენინის ცხოვრებისა და ბრძოლის გზა. თავის მგზნებარე ნაწარმოებებში მაიაკოვსკი ამორეკილებდა ლიტერატურულ პარტიულობის ლენინურ პრინციპს, მოუწოდებდა ხალხებს მშვიდობისათვის.

1927 წელს მაიაკოვსკიმ შექმნა მხატვრული ტილო — საოქტომბრო პოემა „კარგია!", რომელიც სოციალისტური რეალიზმის მეთოდით დაწერილი მხატვრული ნაწარმოების ნიმუშია.

პოემა „კარგია!" ცხრამეტ ნაწილად არის დაყოფილი. მისი პირველი ექვსი ნაწილი ჩვენთან ოვალწინ გადაეშლის სოციალისტური რევოლუციისათვის ბრძოლის სურათებს. მას მოსდევს დიდი ოქტომბრის დღეების პოეტური ასახვა, შემდეგი ათი ნაწილი სამოქალაქო ომის მძიმე წლებს გადმოგვცემს, ბოლო სამი ნაწილი მთავრდება ლირიკული ელეგიებით. პოემაში ლენინი თვითონ არის მონაწილე იმ ისტორიულ-რევოლუციური დიდი გზისა, რომელიც საბჭოთა ხალხმა გამოიარა. პოემის მეზუთე-მეექვსე ნაწილებში იწყება ზამთრის სასახლის ალრიში, ლენინი სმოლნოშია. მოვიდა დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუცია. მეშვიდე ნაწილის ლირიკული გმირი თვითონ ავტორია, პოეტი — მოქალაქე, პატრიოტი. „კარგია!" — აძლევს იგი თავის შეფასებას დიდ პროლეტარულ რევოლუციას. პოემის მერვე ნაწილში აღწერილია თავისუფალი ხალხის კომუნისტურ შაბათობაზე გამოსვლა.

პოემის ფინალში მაიაკოვსკი შეეხარის დიად სოციალისტურ საშობლოს, ხალხის შრომას, გმირ მშენებლებს:

ვადიდებ მამულს,
რომელიც არის,
მაგრამ სამწილად,
რაც ხვალ იქნება.

1927 წლის დეკემბერში მაიაკოვსკი თბილისში ჩამოვიდა. 9 დეკემბერს პოეტი გამოვიდა რუსთაველის სახელობის თეატრში და წაიკითხა პოემა „კარგია!" მეორე დღეს გაზეთი „რაბოჩაია პრავდა" წერდა, რომ „კარგია!" რევოლუციური პოეზიის „ძვირფასესი შენაძენია".

ვ. ლაფერაშვილი,
ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი.

გვილოცავენ შორეთიდან

პატივცემულო რედაქციავ!

ჩვენ, ქართველი სპეციალისტები ვმუშაობთ ეთიოპიის სახალხო დემოკრატიულ რესპუბლიკაში, სახელმწიფოში, რომელმაც აღნიშნა თავისი დამოუკიდებლობის მხლოდ მე-19 წლისთავი.

ჩვენს სპეციალისტებს მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვთ ამ ახალგაზრდა სახელმწიფოს მიღწევებში. მძიმე კლიმატურ პირობებში უხდებათ მუშაობა ქართველ ინჟინრებს სახალხო მეურნეობის სხვადასხვა დარგში. ისინი აკეთებენ წიაღისეულ ხიმდიდრეს, აშენებენ ხიდრეწვიელ და სამოქალაქო ობიექტებს, ჰიდროტექნიკურ ნაგებობებს, სასოფლო-სამეურნეო ობიექტებსა და სხვა მრავალს.

დადგა ახალი წელი. ჩვენ, ქართველ სპეციალისტებს, გვინდა მივულოცოთ გაზეთ „ოკომუნისტის" მკითხველებს, მთელ ქართველ ხალხს 1978 წელი. ვუსურვოთ ჯანმრთელობა და შრომითი მიღწევები.

3. გაბაშვილი, ხ. ბელიძე, ხ. ესაკია, რ. კობიძე, მ. ნიკოლეიშვილი, ა. მილორავა, რ. შენგელია, ზ. კოხრეიძე, ზ. მელქაძე, ტ. ჯანჯღავა
ეთიოპიის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკა,
ქ. ადენი

გვესაუბრება ნაკრების მწვრთნელი

საკვლევის „კორესპონდენტი ანა საუბარში სხრ კავშირის თავისუფალი სტილის ნაკრების ბოლოდროინდელ ბიბლიოგ. ... ბის მთავარმა მწვრთნელმა ი. შახმურადოვმა განაცხადა: „წლეულდელ სეზონში ჩვენი მთავარი ამოცანაა მოპოვებული პოზიციების შენარჩუნება. ადვილია ეს? შარშან ჩვენ მრავალი გამარჯვება მოვიპოვეთ, მაგრამ მათგან ყველაზე მთავარი გახლდათ წარმატება შვეიცარიაში გამართულ მსოფლიო ჩემპიონატში. იქ ჩვენმა ათლეტებმა 6 ოქროს მედალი მოიპოვეს, უფრო მეტი, ვიდრე 1976 წლის ოლიმპიურ თამაშებში და მინსკში ჩატარებულ მსოფლიოს ჩემპიონატში.

შარშანდელმა საერთაშორისო შეჯიბრებებმა გვიჩვენა ისიც, რომ ზოგიერთ წონიის კატეგორიაში (48, 52, 74, 82 და 90 კგ) ჩვენ ჯერ კიდევ არა გვყავს ექსტრა-კლასის ოსტატთა ღირსეული ცვლა. იმისათვის, რომ შევინარჩუნოთ პირველობა, საჭიროა ვიზრუნოთ საომედო ცვლის აღზრდაზე.

სსრ კავშირში თავისუფალი სტილით ჭიდაობის სექციებში მეცადინეობს 380 ათასზე მეტი კაცი. ნაკრების შეესება ძირითადად მოდის მახაჩყალის, გროზნოს, კრასნოიარსკის, კალინინგრადის, ორჯონიკიძის და ოსეთის ფედერაციის სხვა ქალაქებიდან. მაგრამ ეს საკმარისია არ არის. მთავუმიტეტს, რომ მაღალი კლასის მოჭიდაველებს სულ უფრო და უფრო ნაკლებად ამზადებენ ბელორუსიის, საქართველოს და ბალტიისპირეთის რესპუბლიკები.

წლეულდელ სეზონს დაეთმაყუნა ამერიკის შეერთებული შტატების მოჭიდაველებთან ტრადიციული მატჩები. პირველი ასეთი შეხვედრა გაიმართება 24 ივნისს ერევანში.

ხელბურთი

კიდევ 2 გამარჯვება

ესპანეთის ქალაქ ლაკორუნიაში მიმდინარეობს ხელბურთელ ვაჟთა გუნდების საერთაშორისო ტურნირი. სსრ კავშირის ნაკრებმა იაპონელებთან მატჩის მოგების შემდეგ კიდევ ორი გამარჯვება ბრძოლა. ამჯერად საბჭოთა ხელბურთელებმა დაამარცხეს საფრანგეთის ნაკრები — 23:15 შემდეგ კი რუმინეთის გუნდი — 24:19. 6 ქულით საბჭოთა სპორტსმენები ლიდერობენ ტურნირს.

ფეხბურთი

ზღვისპირელთა წარმატება

ბათუმი დაბრუნდა საკავშირო შეჯიბრება ჭაბუკ ფეხბურთელთა შორის. „ბაკარეზობაში მონაწილეობდნენ ტაშკენტის, თბილისის, ერევნის, ბათუმის, ფოთის და სხვა ქალაქების გუნდები (სულ 11 გუნდი), რომლებმაც გაითამაშეს საქართველოს სახლეთა სანაოსნოს პრიზი. ფინალში ბათუმელებმა ანგარიშით 1:0 დაამარცხეს ერევნელი თანატოლები და პრიზს დაეუფლნენ. ფოთის გუნდი გავიდა მესამე ადგილზე.

ჭადრაკი

ჩიბურდანიძე — დეკემბრის ჩემპიონი

ბაზუმი „კომსომოლსკაია პრავდა", როგორც წესი, წელიწადის ყოველ თვეში აწყობს მკითხველთა გამოკითხვას თვის საუკეთესო სპორტსმენის ვინაობის დასადგენად. დეკემბრის № 1 სპორტსმენად მკითხველებმა. აღიარეს 1977 წლის სსრ კავშირის ჩემპიონი ჭადრაკში მაია ჩიბურდანიძე.

ლ ი დ ე რ ო ბ ე ნ...

ლიტვის ქალაქ კაუნასში ტარდება ჭაბუკთა და გოგონათა საკავშირო ჩემპიონატები. ორი ტურის შემდეგ ბაბუკთა შორის ტურნირის რამდენიმე მონაწილესთან ერთად ლიდერობს თბილისელი ზ. ახმაიფარშველი. მან ორივე ტურში გამარჯვება იზეიმა. გოგონათა შორისაც რამდენიმე მოკადრაკესთან ერთად 1,5 ქულით ლიდერია სსრ კავშირის შარშანდელი ჩემპიონატის ვერცხლის პრიზიორი თბილისელი ქეთინო მელაშვილი.

ფრენბურთი

იტალიაში გაიმარჯვეს

ტალინნა და ხარკოვში სტარტი აიღო სსრ კავშირის ფრენბურთელ ვაჟთა მე-40 ჩემპიონატმა. წლეულდელი სეზონი საბჭოთა ფრენბურთელებისათვის განსაკუთრებით პასუხსაგებია: მათ 20 სექტემბრიდან 2 ოქტომბრამდე მსოფლიო ჩემპიონატში უნდა მიიღონ მონაწილეობა. ეს დიდი შეჯიბრება იტალიაში გაიმართება.

„სპორტლოტო"

გაცნობებთ 11 იანვარს გამართული „სპორტლოტო" და „სპორტლოტო-2". მეორე ტირაჟის შედეგებს.

„სპორტლოტო": 14 (ფრენბურთი), 18 (რიგბაფელა), 20 (ბაიდარები და კანოე), 34 (ხელბურთი), 43 (ფარიკაობა), 45 (ფეხბურთი). შეფავათიანი ბურთი — 37 (სროლა).

„სპორტლოტო-2": 7 (ბიატლონი), 20 (ბაიდარები და კანოე), 24 (ფხილამურები), 26 (მოტობოლი) 29 (საპარაშუტო სპორტი), 39 (სამბო), შეფავათიანი ბურთი — 5 (ბადმინტონი).

რედაქტორი
დ. მჭედლიშვილი.

ტელევიზია

12 იანვარი
პირველი პროგრამით

09.00 — „ვრცია" — საინფორმაციო პროგრამა (მოსკოვიდან), 09.30 — მხატვრული ფილმი „ანა კარენინა" (I სერია), 17.45 — განცხადებები, 17.50 — დოკუმენტური ფილმი „ტიბეტისა და მონგოლეთის ხელოვნება" (ფერადი), (ქართულ ენაზე), 18.00 — უმცროსებისეულ ლ ი ტ ა ტ ვ ი ს — რუსული ენა, 18.30 — კინონარკვევი, 18.40 — „ოგონიოკი" ბიბლიოთეკა ხასიათი (ანიმაციური), 19.40 — სატელევიზიო ფერადი დოკუმენტური ფილმი „ლომონოსოვი", 20.00 — საორკესტრო მუსიკის ფესტივალი, 20.35 — დოკუმენტური ფილმი „სოციფერტრესის ნახატები" (ქართულ ენაზე), 21.00 — „მომბეი" — საინფორმაციო პროგრამა, 21.30 — კონცერტი, 22.00 — „ვრცია" — საინფორმაციო პროგრამა (მოსკოვიდან), 22.30 — პირველად ჩვენს ეკრანზე — მხატვრული ფილმი „შეეყოფინით ერთმანეთს, ძვირფასო?".

რადიო

13 იანვარი
პირველი პროგრამით

09.25 — რესპუბლიკური გაზეთების მიმოხილვა, 09.45 — — ფრაგმენტები ქართული ოპერებიდან, 10.00 — ცენტრალური გაზეთების ფურცლებზე (მოსკოვიდან), 11.05 — რუსული საორკესტრო პიესები, 11.40 — „ძმაო, ძმაო ხარ ძლიერი!" — საბჭოთა პოეტების ლექსები, 12.15 — არიები ე. კარუზოს შესრულებით, 12.35 — კონცერტი, 13.15 — ამინდის ბიულეტენი, 13.30 — „ბაზეთ „პრავდის" მოწინავე სტატია, 13.40 — საბჭოთა კომპოზიტორების სიმღერები, 13.50 — მოსწავლეთათვის გაზეთ „ნორჩი ლენინელის" ფურცლებზე, 14.00 — კონცერტი-საუბარი „ფლისტა", 15.00 — მეგობართა ხმები — გადაცემა სოციალისტური ქვეყნებიდან, 17.15 — „ახალგაზრდების შემოქმედება" მეორის თბილისის მეორე მუსიკალური სასწავლებლის გოგონათა ანსამბლი, 17.40 — მოსწავლეთათვის — რ. ერისთავისა და შ. ფოფხაძის ლექსები, 18.10 — ქართული ხალხური მუსიკა, 18.45 — ა. ფლიარკოვსკი — სიმღერები, 19.00 — დღეს ნოვატორის მიჯნა — ხვალ თითოეულის მიჯნა", 21.00 — ძიერისპირული, 21.10 — კონცერტი ს. ნასიძის ნაწარმოებებიდან, 22.00 — ხელნები სპექტაკლ „ბაბგრაინნიდან", 23.30 — მსუბუქი მუსიკა.

ტელევიზია

12 იანვარი

ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური — ამდა; შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო აკადემიური — ბაგრატიონი; მინიატურების სახელმწიფო — ფული და სიყვარული".

საქართველოს სსრ სატელევიზიო მეურნეობის სამინისტრო, ხელოვნებისა, ქალაქებისა და ხალხამშენებელი მრეწველობის მუშაკთა პროფკავშირების რესპუბლიკური კომიტეტი. საქართველოს სსრ ფოფლის მეურნეობის სამინისტროს მცენარეთა დაცვის ინსტიტუტი და თბილისის ტყის ინსტიტუტი ღრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ 45 წლისა მოულოდნელად გარდაიცვალა ბატონი მეურნეობის სამინისტროს ტყის მავნებლებთან და დაავადებებთან ბრძოლის ცენტრალური სამეცნიერო-საწარმოო ლაბორატორიის დირექტორი, სკკპ წევრი 1967 წლიდან, სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა კანდიდატი, უფროსი მეცნიერი მუშაკი
ჯანგირ იოსების ძე ფონია
და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

მედიცინა და ცხოვრება

ქალი და შაქრიანი დიაბეტი

შესაძლებელია თუ არა, და თუ შესაძლებელია, მიზანშეწონილია თუ არა შაქრიანი დიაბეტით დაავადებული ქალი იყოს დედა?

ამ პრობლემით დაინტერესებულ პირთა მრავალ შეკითხვაზე პასუხის გასაცემად „კომუნისტის" რედაქციამ მიმართა რესპუბლიკის მთავარ ენდოკრინოლოგს, ენდოკრინოლოგთა სამეცნიერო საზოგადოების თავმჯდომარეს, ექიმთა დახელოვნების ინსტიტუტის ენდოკრინოლოგიის კათედრის გამგეს, პროფესორ ვიო ივერიელს.

კითხვა: არის თუ არა გავრცელებული ქალთა შორის შაქრიანი დიაბეტი და იხდენს თუ არა იგი გავლენას ქალის ორგანიზმზე, კერძოდ, ნაყოფის ჩასახვის, ე. ი. განაყოფიერების პროცესზე?

პასუხი: სადღისოდ შაქრიანი დიაბეტი მთელ მსოფლიოში ერთ-ერთი გავრცელებული სნეულებაა და დაახლოებით თანაბარი სიხშირით გვხვდება როგორც მამაკაცთა, ისე ქალთა შორის. მაგრამ მარტო ამ გარემოების გამო როდის შაქრიანი დიაბეტი დიდი სახელმწიფოებრივი. სახალხო პრობლემა, იგი ყურადღებას იქცევს თავისი უშუალო გამოვლინებებით — ნივთიერებათა ცვლის სათანადო დარღვევებით.

საკითხი ასე დგას: თუ კი შაქრიანი დიაბეტის მკურნალობა არ წარმოებს, ანდა მას სწორად ან ხაჭირო ინტენსიურობით არ მკურნალობენ, ისე, რომ ავადმყოფს ნივთიერებათა ცვლის დიაბეტური დარღვევები სათანადოდ არა აქვს მოწესრიგებული ანუ კომპენსირებული, მაშინ ასეთ ქალს. შესაძლებელია აღენიშნოს ქალის ორგანოების ფუნქციათა ცვლილებები. თუ ნივთიერებათა ცვლის ანუ მეტაბოლიზმის უხეში დარღვევა სქესობრივად მოუმწიფებელ ყოგონას აღენიშნება, მაშინ მას შეიძლება შეფერხდეს სქესობრივი სიმწიფის დადგომა ანდ სრულიადაც არ დაუდგეს იგი. თუ სქესობრივად უკვე სრულიად მომწიფებულ, ზრდადამთავრებულ ქალებს მეტაბოლიზმის დიაბეტური დარღვევა ძალზე უხეში ფორმებით